

GŁOS

**KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUE**

Nr 29/2014 (2555) Rok LVI 17-24.8.2014

Bądź nam Matką i Królową -
Pani Jasnogórska

**TYGODNIK POLSKI ZA GRANICĄ
HEBDOMADAIRE DE L'EMIGRATION POLONAISE**

Uroczystość w kościele Saint-Etienne-du-Mont w Paryżu, fot. T. Różycki

1,55 €

Ośrodki Polskiej Misji Katolickiej we Francji zapraszają na letni wypoczynek

Domy PMK, zarządzane przez Stowarzyszenie Concorde, prowadzone są przez wspólnoty zakonne, a o ich standard zabiega wyspecjalizowany personel. Wszystkie nasze Ośrodki dają możliwość różnorodnego rodzaju pobytów: od kilkudniowych do

tygodniowych czy nawet dłuższych. Przystępne ceny pozwalają na korzystanie z ich propozycji wszystkim zainteresowanym. W niektórych przypadkach Stowarzyszenie udziela zniżek, a nawet przyjmuje nieodpłatnie znajdujących się w trudnej sytuacji.

Pobyt w Lourdes - Polski Dom Pielgrzyma

Dom «Bellevue», położony na zboczu wzgórza dominującego nad sanktuarium Maryjnym, prowadzony jest przez siostry Najświętszej Rodziny z Nazaretu. W ciszy i pośród otaczającej zieleni, z widokiem na pasmo Pirenejów można wypocząć, spędzić czas na medytacji i modlitwie. Dom dysponuje również pokojami dla osób niepełnosprawnych. Maison de la Mission Catholique Polonaise BELLEVUE - Route de Bartrès, 65100 Lourdes; tel.: 05 62 94 91 82, fax 05 62 42 08 75; e-mail: pmk-lourdes@club-internet.fr; www.pmk Lourdes.blogspot.fr

Pobyt w regionie paryskim - La Ferté sous Jouarre

Dom PMK, położony 45 km od Paryża, jest idealnym miejscem na wypoczynek, dni skupienia, rekolekcje czy seminaria. Przyjmuje osoby (indywidualnie) oraz grupy pielgrzymkowe i turystyczne. Duże sale, piękne parkowe otoczenie, pozwalają na organizację różnych uroczystości rodzinnych oraz przeżywanie świąt w serdecznej polskiej atmosferze. Dom znajduje się niedaleko od Disneylandu. Maison de la Mission Catholique Polonaise - 31, rue d'Hugny, 77260 La Ferté sous Jouarre, tél./fax 01 60 22 03 76 lub 09 50 38 40 92; e-mail: pmk.laferte@free.fr; www.pmkjouarre.blogspot.fr

Pobyt na Korsyce

Pobyt na Korsyce - Dom św. Jacka

Położony w pięknym parku oliwnym, 2 km od morza i 6 km od Bastii na Cap Corse, Dom św. Jacka przyjmuje przez cały rok zorganizowane grupy rekolekcyjne, grupy turystyczne oraz wszystkie osoby pragnące wypoczynku i ucieczki od hałasu dnia powszedniego. Przyjmuje gości z okazji świąt. Cieszy się sympatią miejscowej społeczności korsykańskiej, z którą organizuje wspólne uroczystości. Maison Saint Hyacinthe - 20200 Santa Maria Di Lota, Lieu Dit Miomo BASTIA; tel/fax: 04 95 33 28 29; e-mail: mshcourse@yahoo.fr; www.maison-saint-hyacinthe.com

Pobyt w Bretanii - Dinard - Willa «La Vistule»

Willa ta jest charakterystycznym przykładem rezydencji nadmorskiej z końca 19. wieku. Usytuowana jest 100 m od morza. Jest ona własnością Towarzystwa Historyczno-Literackiego. Od czerwca 2007 r., po generalnym remoncie i starannym unowocześnieniu wnętrza, willa jest zarządzana przez Stow. Concorde. Villa «La Vistule» - 5, rue de la Vistule; 35800 Dinard - St. Enogat; tél. 02 99 46 71 71; e-mail: la.villa.vistule@onet.eu

Pobyt w Solognie Dom Bożego Miłosierdzia - La Ferté Imbault

Otoczony lasem Dom Bożego Miłosierdzia położony jest w dolinie zamków nad Loarą. Pomyślany jest, jako miejsce głoszenia miłosierdzia Bożego oraz świadczenia miłosierdzia wobec człowieka. Posługę w Domu pełnią Siostry Jezusa Miłosiernego. Zapraszają na rekolekcje, dni skupienia i wypoczynek. Dom jest otwarty cały rok, dysponuje pokojami dla niepełnosprawnych. Można się tu zatrzymać zwiedzając Francję. Maison de la Misericorde Divine Soeurs de Jésus Miséricordieux - Rothere, 41300 la Ferté Imbault; tel/fax 02 54 96 20 28; port.: 07 53 49 57 74; e-mail: misericordedivine.pmk@interia.eu; www.jesusmisericordieux.blogspot.fr

Telegram z... inspiracjami

Siedzę sobie samotnie w piasku, moczę nogi w rzeskim Bałtyku, patrzę aż za fale, aż za widnokrąg i wypatruję... in: piraję, bo Muzy - szelmy - rozbiegły się widać bez wieści i przedzenia. Jak to zwykłe drugą połowę lata, życia, i trochę już po sezonie. A i z plaży pozniwały wszystkie inne, piękne, młode, roześmiane dziewczyny - studentki i siostry miłosierdzia. I o czym tu pisać na... dziką, pustą plażę, żelę nie było zaraz o wejście, marność tego świata, i naszą, grzeszną kondyję...

No właśnie, więc na początek - niły nic odkrywczego, ale konstatację, z pamięcią, i z nostalgią, że urodzie, młodości - o których było w życiu - z d. finiji towarzyszy urokliwy śmiech... perlisty, różnoloty, białych ząbków i błyski, i chochliki w roześmianych oczach - taka widać ich natura, i uroda natury. A na lepką wiatr, pewnie przed burzą, nawiewa mi ziarenka piasku, pełne kwarcu i jodu, i słonawe kropki... morza pewnie. Jak to nad polskim Bałtykiem w drugą połowę sierpnia. No właśnie... więc in: piraję, wzięte szeroko, egzystencjalnie nieomal, tak po sam horyzont i jeszcze dalej. Bo, tam sięgaj, gdzie wzrok nie sięga, tam, czego rozum nie złamie - cyli je sobie Wieszczka - tego z paryskiego bruku, i z pamięci. Więc, co nas właściwie tak gna, pętycha, moirywa je w życiu, co in: piraję, żelę... lęć - lęć lepszym, dobrym człowiekiem lub skutecznym, acz bez zbuduj r. flekji i skry. pulów, lub dokuczliwym, aż do bólu... otoczenia - świadomym w zarządzanego zła, śmierci i mijsca na śmietniku historii i wieczności? J. j. portret, hormonu, fycha, „przeznaczenie” czy przyr. padek, wolna wola i transcendentny obraz i podobieństwo... by iść i d. j. do celu. Zachodzi słońce, trzeba wracać. P.O.

POMYŚL, ZA TAKIEGO GIERKA
TO NAM WSZYSTKIE ZESPOTY
LUDOWE GRATY, SPENKATY
I TANCZYŁY. A TERAZ NIE
DAJ BOŻE, ŻEBY ZA DŁUGO
NIE OBRODZIŁO...

rys. Leszek Biernacki

DOŻYNKI

Z SATYRYCZNEJ TEKI

W NUMERZE MIĘDZY INNYMI:

- | Tyś naszą nadzieją - Jasnogórska Pani - str. 5
- | Cena appeasementu - str. 8
- | La Pologne à la veille de la Grande Guerre - str. 11
- | Uprzywilejowane Sanktuarium - str. 14
- | Na wzgórzu Lorette - str. 16

Refleksje o Polsce w... Piekło

Wojciech Turek

Niewiele czytelników „GK” wie, że pod Gdańskiem *znajduje się mijscowość zwaną... Piekłem. Jest to - z trzech powodów - bardzo interesujące mijsce.*

Pierwszy powód jest natury historycznej. W międzywojennym Wolnym Mieście Gdańsku zdecydowaną większość mieszkańców stanowili Niemcy. Polacy byli większością jedynie na dwóch obszarach: na Gdańskich Wyzynach - w trójkącie wyznaczonym przez miejscowości: Kleszczewo, Trąbki Wielkie, Postołowo oraz w Piekło właśnie, usytuowanym na południowym krańcu Żutaw, w rozwidleniu dwóch rzek: Wisty i Nogatu. Do czasu wybudowania w XIX wieku śluzu, miejsce zwane Piekłem było cyklicznie zalewane i odcięte od komunikacji ze światem zewnętrznym. Może z tego właśnie powodu zachowało swój polski charakter.

Drugi powód jest natury historycz-

no-cywilizacyjnej. W okresie międzywojennym, czyli w latach 1920-1939, Polska Macierz Szkolna, zabiegając o edukację dzieci polskich, przeprowadziła zbiórki pieniędzy i wybudowała w Piekło polską szkołę z ochronką i biblioteką. Na ziemi zaniedbanej i zapomnianej, powstał na przełomie lat 1936-1937 ośrodek kulturalny, przyciągający miejscową ludność do kultury polskiej. Najciekawsze jest to, że szkołę wybudowano w „polskim stylu”. Porównanie dwóch budynków: polskiej szkoły i niemieckiej szkoły - z czerwonej cegły, wypadła zdecydowanie na naszą korzyść. Działając w podobnych warunkach, na terenie Wolnego Miasta Gdańskiego, Polacy potrafili nie tylko dorównać, ale nawet przewyższyć Niemców. *ciąg dalszy na str. 9*

ZAPRENUMERUJ „GŁOS KATOLICKI”

W prenumeracie będziesz otrzymywał „Głos...” bezpośrednio do domu wcześniej i taniej.

Imię i nazwisko: _____ Rok (56,60€) Pół roku (30,30€) Miesiąc (5€)

Adres: _____ Przyjaciele „Głosu...” (69,60€) PDF/e-mail (49,90€)

Telefon: _____ Zaznacz tutaj jeśli jest to Twoja pierwsza prenumerata i wygraj 2 dodatkowe darmowe miesiące abonamentu!

Czeki prosimy wystawiać na
Głos Katolicki - Voix Catholique
263 bis, rue St-Honoré, 75001 Paris;

Konto we Francji: CCP 12 777 08 U Paris - Voix Catholique/Głos Katolicki
Prenumerata w Belgii: ks. B. Dejneka - rue Jourdan 80, 1060 Bruxelles - CCP 000-1637856-11
w Niemczech: Głos Katolicki - Commerzbank Hannover - BLZ 250 400 66 - konto n°791177900

KUPON PRENUMERATY

KUPON PRENUMERATY

LITURGIA SŁOWA

XX Niedziela zwykła Rok A

PIERWSZE CZYTANIE

Iz 56,1.6-7

Czytanie z Księgi proroka Izajasza

Tak mówi Pan: „Zachowujcie prawo i przestrzegajcie sprawiedliwości, bo moje zbawienie już wnet nadejdzie i moja sprawiedliwość ma się objawić. Cudzoziemców zaś, którzy się przytęczyli do Pana, ażeby Mu służyć i ażeby miłować imię Pana i zostać Jego sługami, wszystkich zachowujących szabat bez pogwałcenia go i trzymających się mocno mojego przymierza, przyprowadzę na moją Świętą Górę i rozweselę w moim domu modlitwy. Całopalenia ich oraz ofiary będą przyjęte na moim ołtarzu, bo dom mój będzie nazwany domem modlitwy dla wszystkich narodów”.

DRUGIE CZYTANIE

Rz 11,13-15.29-32

Czytanie z Listu św. Pawła Apostoła do Rzymian

Bracia: Do was, pogan, mówię: „Będąc apostołem pogan, przez cały czas chlubię się postugiwaniem swoim w tej nadziei, że może pobudzę do współzawodnictwa swoich rodaków i przynajmniej niektórych z nich doprowadzę do zbawienia. Bo jeżeli ich odrzucenie przyniosło światu pojednanie, to czymże będzie ich przyjęcie, jeżeli nie powstaniem ze śmierci do życia? Bo dary łaski i wezwanie Boże są nieodwołalne. Podobnie, bowiem jak wy niegdyś byliście nieposłuszni Bogu, teraz zaś z powodu ich nieposłuszeństwa dostąpiliście miłosierdzia, tak i oni stali się teraz nieposłuszni z powodu okazanego wam miłosierdzia, aby i sami w czasie obecnym mogli dostąpić miłosierdzia. Albo-

EWANGELIA

Mt 15,21-28

Słowa Ewangelii wg św. Mateusza

Jezus podążył w strony Tyru i Sydonu. A oto kobieta kananejska, wyszedłszy z tamtych okolic, wołała: „Ulituj się nade mną, Panie, Synu Dawida! Moja córka jest ciężko dręczona przez złego ducha”. Lecz On nie odezwał się do niej ani słowem. Na to zbliżyli się do Niego uczniowie i prosili: „Odpraw ją, bo krzyczy za nami”. Lecz On odpowiedział: „Jestem postany tylko do owiec, które poginęły z domu Izraela”. A ona przysła, upadła przed Nim i prosiła: „Panie, dopomóż mi”. On jednak odpart: „Niedobrze jest zabrać chleb dzieciom i rzucić psom”. A ona odrzekła: „Tak, Panie, lecz i szczenięta jedzą z okruszyn, które spadają ze stołu ich panów”. Wtedy Jezus jej odpowiedział: „O niewiasto, wielka jest twoja wiara; niech ci się stanie, jak chcesz”. Od tej chwili jej córka została uzdrowiona. □

LITURGIA SŁOWA

NMP Częstochowskiej

PIERWSZE CZYTANIE

Prz 8,22-35

Czytanie z Księgi Przysłów

Pan mnie stworzył, swe arcydzieło, przed swymi czynami, od dawna, od wieków jestem stworzona, od początku, nim ziemia powstała. Jestem zrodzona, gdy jeszcze bezmiar wód nie istniał ani źródła, co wody tryskają, i zanim góry stanęły. Poczęta jestem przed pagórkami, nim ziemię i pola uczynił, początek pyłu na ziemi. Gdy niebo umacniał, z Nim byłem, gdy kreślił sklepienie nad bezmiarem wód, gdy w górze utwierdzał obłoki, gdy źródła wielkiej otchłani umacniał, gdy morzu stawiał granice, by wody z brzegów nie wyszły, gdy kreślił fundamenty pod ziemię. Ja byłem przy Nim mistrzynią, rozkoszą Jego dzień po dniu, cały czas igrając przed Nim, igrając na okręgu ziemi, znajdując radość przy synach ludzkich. Więc teraz, synowie, słuchajcie mnie, szczęśliwi, co dróg moich strzegą. Przyjmijcie naukę i stańcie się mądrzy, pouczeń moich nie odrzucajcie. Błogosta-

wiony ten, kto mnie słucha, kto co dzień u drzwi moich czeka, by czuć u progu mej bramy, bo kto mnie znajdzie, ten znajdzie życie i uzyska łaskę u Pana.

DRUGIE CZYTANIE

Ga 4,4-7

Czytanie z Listu św. Pawła Apostoła do Galatów

Bracia: *Gdy* nadeszła pełnia czasu, zesłał Bóg swojego Syna, zrodzonego z niewiasty, zrodzonego pod Prawem, aby wykupił tych, którzy podlegali Prawu, abyśmy mogli otrzymać przybrane synostwo. Na dowód tego, że jesteście synami, Bóg wysłał do serc naszych Ducha Syna swego, który woła: „Abba, Ojciec”. A zatem nie jesteś już niewolnikiem, lecz synem. Jeżeli zaś synem, to i dziedzicem z woli Bożej.

EWANGELIA

J 2,1-11

Słowa Ewangelii wg św. Jana

W Kanie Galilejskiej odbywało się wesele i była tam Matka Jezusa. Zaproszono na to wesele także Jezusa i Jego uczniów. A kiedy zabrakło wina, Matka Jezusa mówi do Niego: „Nie mają już wina”. Jezus Jej odpowiedział: „Czyż to moja lub Twoja sprawa, Niewiasto? Jeszcze nie nadeszła godzina moja”. Wtedy Matka Jego powiedziała do sług: „Zróbcie wszystko, cokolwiek wam powie”. Stało zaś tam sześć stągwi kamiennych przeznaczonych do żydowskich oczyszczeń, z których każda mogła pomieścić dwie lub trzy miary. Rzekł do nich Jezus: „Napętnijcie stągwie wodą”. I napętnili je aż po brzegi. Potem do nich powiedział: „Zaczerpnijcie teraz i zaniesiecie staroście winemu”. Ci zaś zaniesli. A gdy starosta weselny skosztował wody, która stała się winem, i nie wiedział, skąd ono pochodzi, ale słudzy, którzy czerpali wodę, wiedzieli, przywołał pana młodego i powiedział do niego: „Každy człowiek stawia najpierw dobre wino, a gdy się napiją, wówczas gorsze. Ty zachowałeś dobre wino aż do tej pory”. Taki to początek znaków uczynił Jezus w Kanie Galilejskiej. Objawił swoją chwałę i uwierzyli w Niego Jego uczniowie. □

Tyś naszą nadzieją - Jasnogórska Pani

ks. Tomasz Sokół

Uroczystość NMP Częstochowskiej, obchodzona jest co roku 26 sierpnia, ściśle związana jest ona z sanktuarium maryjnym w Częstochowie, w którym od końca XIV w. otaczany jest wielką czcią obraz Świętej Bożej Rodzicielki.

Oblicze Obrazu MB Częstochowskiej zostało przywieziono do Częstochowy w 1382 r. przez Władysława Opolskiego namiestnika tych ziem z ramienia Węgier. On to ufundował na Jasnej Górze klasztor Paulinów dla opieki nad obrazem. Od tego czasu miejsce to stało się szczególnie znane wśród Polaków i drogie każdemu rodakowi. Tak przynajmniej wydawać by się mogło, kiedy jest się obecny na Jasnej Górze, szczególnie teraz, gdy do Jej matczynego tronu, pielgrzymują ludzie różnych stanów.

Można śmiało stwierdzić, że nie ma na świecie Polaka, który nie znabył tego cudownego obrazu, a znanego też wśród obcokrajowców, jako „Ikona Czarnej Madonny”. Myślę, iż w każdym polskim domu na emigracji, również na francuskiej ziemi, obraz Czarnej Madonny, powinien mieć zaszczytne miejsce.

Historia Polski od wielu wieków związana jest niewątpliwie z osobą Niepokalanej Dziewicy, Królowej Polski. A wzgórze Jasnej Góry, z obrazem Matki Boskiej Częstochowskiej, jest niekwestionowaną religijną i duchową stolicą naszej Ojczyzny. Pielgrzymki maryjne ściągają na jasnogórskie wały tłumy ludzi i to nie tylko wyłącznie Polaków. Jest to niezwykle fenomen socjologiczny, religijny i duchowy, jednak zdumiewająco pełen sprzeczności. Na co dzień, bowiem wydaje się jakbyśmy – my Polacy – o naszej Matce i Królowej niekiedy zapominali, jakbyśmy zapominali o Jej słowach zdecydowanych i klarownych, które tak często słyszymy i czytamy w Ewangelii: „Zróbcie wszystko, cokolwiek mój Syn wam powie”.

Jakże bolesny jest widok, gdy wejdzie się do szpitala dziecięcego i dostrzeże się wówczas, niewinny wzrok dziecka, oczekującego najukochańszej osoby na tym świecie, oczekującego, aż przyjdzie jego kochana mama. Jeszcze bardziej bolesny staje się widok dzieci oczekujących na miłość rodziców w domach dziecka. Oczekują tu one, w bólu i niewyrażalnej słowami tęsknocie, na ich rodzicielską miłość. Czy ją znajdują? Sam byłem tego świadkiem, kiedy odwiedzałem jeden z takich domów w Łabuniach na terenie diecezji zamojsko-lubaczowskiej. Jakże boli widok współczesnych dzieci, mających wszystko, oprócz czasu i miłości swoich rodziców, bezgranicznie zapracowanych lub będących na obczyźnie?

Jesteśmy, więc przy częstochowskiej Królowej, która jest zawsze Matka naszej ludzkiej nadziei, i prosimy Ją, aby prowadziła nas bezpiecznie do swojego Syna. Prosimy Ją, aby ustrzegła nas od rozmaitych klęski i nieszczęść, aby w swojej opiece miała zawsze Kościół i Ojczyznę, aby wyprosiła zdroje łask nam i tym wszystkim, których kochamy, aby wspomagała ludzi samotnych, chorych i dotkniętych rozmaitymi nieszczęściami, aby otoczyła ich wszystkich swoją matczyną opieką, a w chwilach zwątpienia przytuliła do swego Niepokalanego Serca, dając wszystkim potrzebującym niegasnącą nadzieję.

Wpatrując się w Jej cudowne oblicze głęboko pomyślmy: czy staramy się pytać Boga jak dziś powinniśmy żyć? Jak wybierać prawdę i dobro? Co zrobić, by te życiowe wybory były właściwe? Czy próbujemy Boga usłyszeć i przyjąć Jego wolę? To Boże Słowo

może być dla nas trudne i wymagające. Ale nie przyniesie nam na pewno żadnej ujemnej czy szkody. Nie będziemy żałowali, że postuchaliśmy Głosu samego Boga i wypetniliśmy to, czego od nas oczekiwał. Niech spotkanie z częstochowską Matką, pomoże nam spojrzeć na naszą modlitwę i zmienić w niej to, co nie podoba się Bogu, zmienić to, co nie jest naszą rozmową z Nim.

„Jasnogórska Matko Kościota, z chórami Aniołów i Świętych naszych Patronów kłękamy w pokorze u stóp Twego tronu. Ty od wieków jaśniejesz cudami i łaskami na Jasnej Górze – stolicy Twego miłosierdzia. Wejrzyj w nasze serca, które Ci przynoszą hołdy czci i oddanej miłości. Rozbudź wśród nas serca świętych, kształtuj prawdziwych apostołów wiary, umacniaj miłość do Kościoła świętego, wyjedncj nam upragnione łaski... Matko o zranionym obliczu, składam w Twe ręce siebie i wszystkie drogie mi osoby. Tobie ufam, liczę na Twe orędownictwo u Syna ku chwale Boga w Trójcy Jedynej”.

Modlitwa do MB Jasnogórskiej

WARSZAWA | „Tak mi dopomóż Bóg” dla prawników? Propozycja umożliwienia składania ślubowania z odwołaniem do Boga przez adwokatów, radców prawnych, notariuszy i komorników znalazła się w założeń Ministerstwa Sprawiedliwości do projektu ustawy o zmianie ustawy Prawo o adwokaturze i niektórych innych ustaw. Założeńmi zajmie się teraz Komitet Stały Rady Ministrów. Ślubowanie kończące się formułą „Tak mi dopomóż Bóg” byłoby fakultatywne. Postulat zmiany ślubowań prawnych zgłosił Ars Legis – Stowarzyszenie im. św. Iwo Helory – Patrona Prawników, które zebrało ponad 950 głosów poparcia wśród prawników, aplikantów oraz studentów prawa. Listę poparcia przekazano m.in. Ministerstwu Sprawiedliwości, które uwzględniło propozycję w założeńmi do projektu ustawy.

JASNA GÓRA | O. Marian Waligóra został nowym przeorem Jasnej Góry. Zastąpił na tym stanowisku o. Łukasza Buzuna, który został mianowany przez papieża Franciszka biskupem pomocniczym diecezji kaliskiej. Decyzję o wyborze nowego przeora podjął generał zakonu paulinów o. Arnold Chrapkowski wraz z zarządem generalnym zakonu. O. Marian Waligóra ma 48 lat. Dotychczas pełnił on funkcję podprezora Jasnej Góry. Urodził się 2 października 1966 r. w Jędrzejowie na terenie diecezji kieleckiej. Po ukończeniu Technikum Leśnego w Zagnańsku, w 1987 r. wstąpił do zakonu paulinów. 18 czerwca 1994 r. po ukończeniu studiów w WSD w Krakowie na Skatce otrzymał święcenia kapłańskie i rozpoczął posługę. W tym roku obchodzi 20. rocz-

nicę święceń kapłańskich. Obecny przeor jest już 131. z kolei. **SAINT-EVROULT-NOTRE-DAME-DU-BOIS** | Blisko 12 tys. członków Międzynarodowego Związku Przewodniczek i Skautów Europy z 18 krajów wzięło udział w zlocie „Eurojam 2014”. Tym razem młodzi adepci tej katolickiej organizacji spotykają się w Saint-Evroult-Notre-Dame-du-Bois we francuskiej Normandii. Mszy św. inauguracyjnej przewodniczył sekretarz Kongregacji dla Kościołów Wschodnich abp Cyril Vasil SJ. Specjalne przesłanie do młodych skautów skierował Papież Franciszek. Franciszek przypomniał, że wiele pokoleń wykorzystywało pedagogikę skautową do wzrastania na drodze ku świętości i praktykowaniu cnót.

ZÉ DOCA | Polski misjonarz o. Jan Kot OMI został mianowany biskupem w Brazylii. Ojciec Święty przyjął rezygnację złożoną ze względu na wiek przez ordynariusza diecezji Zé Doça w północno-wschodniej części kraju, bp. Carla Ellenę. Na jego miejsce mianował 52-letniego o. Jana Kota, oblata Maryi Niepokalanej. Polski duchowny od 20 lat pracuje w Brazylii i dotychczas był proboszczem w Campo Alegre do Fidalgo w ubogim stanie Piaui na wschodzie kraju. O. Jan Kot pochodzi z Makowa Podhalańskiego na terenie archidiecezji krakowskiej. Po wstąpieniu do Zgromadzenia Oblatów Maryi Niepokalanej i odbyciu formacji zakonnej został wyświęcony na kapłana w 1992 r. Oprócz filozofii i teologii studiował również historię Kościoła. Współpracował z obłackim pismem Misyjne Drogi. □

SOS dla chrześcijan w Iraku

We Francji jedni wyjeżdżają na Bliski Wschód, by wspierać radykalnych islamistów (w Syrii ma walczyć około 800 osób z francuskimi paszportami), inni protestują na ulicach kręju przeciw skutkom działalności dżihadystów.

Tragiczna sytuacja chrześcijan w Iraku stała się przyczyną zwrotania demonstracji w ich obronie. Na apel Komitetu Poparcia Chrześcijan w Iraku (CSCI) na ulice Paryża, Lyonu, Tuluzę i Nantes wyszło kilka tysięcy ludzi. W Paryżu na placu Trocadero na czele pochodu widać było transparent z napisem: „Francjo obróć wzrok na Irak, naród umiera na twoich oczach”. W manifestacji udział brali paryscy deputowani różnych partii, głównie UMP, ale wsparł ją także Front Narodowy.

Po zajęciu 10 czerwca Mosulu przez dżihadystów, sytuacja tamtejszych chrze-

ścijan, którzy zamieszkiwali wiele wiosek wokół miasta, stała się dramatyczna. Radykalni muzułmanie wysadzili w powietrze m.in. grób proroka Jonasza w Mosulu. Co ciekawe, o Jonaszu wspomina i Koran, ale radykatowie islamscy są na poziomie sporów o ikonoklazm i nie uznają sakralnej sztuki, choć podobno sam Jonasz nic im nie zawinił. W stosunku do chrześcijan (głównie Chaldejczycy) narzucili im z kolei ultimatum – albo przejście na islam, albo płacenie podatku za „opiekę”. Domy chrześcijan oznaczono literą „N” (N od „na zar”, czyli po arabsku chrześcijanin). Większość z domów po upływie ultimatum konfiskowano.

Nie lepiej jeszcze wygląda sytuacja w Bagdadzie. Chrześcijanie w Iraku mogą się czuć względnie bezpiecznie tylko na terenach kontrolowanych przez Kurdów. Tymczasem dramat chrześcijan na całym praktycznie Bliskim Wschodzie – od Afryki Północnej po Syrię, ciągle nie znajduje odpowiedniego rozgłosu i reakcji świata. O tym trzeba po prostu głośno mówić! □

Jan Kciuk

Ciepły chów?

W sieci można przeczytać cpis dzieciństwa osób urodzonych w latach 70.

Tak zwany zimny wychów w skrócie: bawito się na trzepaku, wisząc głową w dół przez pół dnia, piło się z jednego kubka wodę z saturatora, biegano bez ciągłego nadzoru rodziców, a jak się koleczy pokłócili i pobili, to nikt nie wzywał policji i nie robił obdukcji. Rodzice wychodzili z założenia, że dzieci to dzieci. Jak się pokłóca, to i pogodzą. Byli przekonani, że jeśli się nie pokłóca i nie pogodzą, to nie dorosną. Nie staną się dojrzałymi ludźmi, którzy w przyszłości będą potrafili budować prawidłowe relacje.

Minęło prawie 40 lat. Dzieciaki z lat 70. mają swoje dzieci. Pokolenie lat 80. też wychowuje własne dzieci. Jak? Trzepak odszedł w niepamięć. Bo i po co komu trzepak, kiedy są odkurzaczowe wodne...

A dzieciaki? Dziesięciolecie herbaty nie potrafi zaparzyć, a siedmiolatek zasnurować butów. Zresztą, po co sznurować? Buciki na rzepy są. I nie byłoby nad czym płakać: postęp to postęp. Zamiast wystawiania godzinami przed blokiem, lepsze są być może zajęcia dodatkowe do samej nocy. Taki dzieciak będzie wykształcony,

Z KRAJU

- Na zaproszenie prezydenta Komorowskiego do Warszawy przybyli prezydenci: Litwy – Dalia Grybauskaitė; Łotwy – Andris Bērziņš; Estonii – Toomas Hendrik Ilves; Czech – Miloš Zeman; Słowacji – Andrej Kiska; Węgier – Janos Ader; Bułgarii – Rosen Plewnelijew i Rumunii – Traian Basescu. Tematami rozmów był wrześniowy szczyt NATO w Walii oraz sytuacja na Ukrainie.
- Prezydent Komorowski wraz z prezydentem Niemiec Gauckiem otworzyli w niemieckiej stolicy wystawę z okazji 70. rocznicy wybuchu powstania warszawskiego.
- Po dwustronnym spotkaniu w Warszawie ministrów spraw zagranicznych i obrony zadeklarowano, że „Polska i Wielka Brytania stoją ramię w ramię wobec kryzysu na Ukrainie”.
- Pamięć o uczestnikach powstania warszawskiego uczczono na warszawskim pl. Marszałka Józefa Piłsudskiego i na Powązkach. W 70. rocznicę wybuchu powstania warszawskiego przed Grobem Nieznanego Żołnierza odbyła się uroczysta zmiana honorowego posterunku. O godz. 17 w całym kraju upamiętniano Powstanie minutą ciszy. Na Kopcu Powstania Warszawskiego na stłocznym Mokotowie odbyła się też uroczystość zapalenia ognia pamięci przyniesionego przez sztafetę pokoleń z Grobu Nieznanego Żołnierza.
- Wg CBOS 61% badanych Polaków uważa, że powstanie warszawskie było potrzebne i dobrze, że do niego doszło. W ciągu 20 lat pozytywna ocena Powstania zwiększyła się o 10%.
- Wg TNS większość Polaków (69%) uważa, że sprawy w kraju idą w złym kierunku. Co 5 badany (19%) pozytywnie postrzega kierunek spraw w Polsce.

- Minął miesiąc, odkąd poseł Nowak zapowiedział rezygnację z mandatu posła. B. minister-zegarmistrz wziął sejmowy urlop, ale wrócił po nim do Sejmu.
- Małgorzata Fuszara została nową pełnomocniczką rządu ds. równego traktowania płci. Jest wyznawczynią gender i uczestniczką feministycznych „manif”.
- Szef MON Tomasz Siemonek przyznał, że z analiz polskiego wojska wynika, że samolot malezyjskich linii lotniczych, który rozbił się na Ukrainie, został zestrzelony rakietą wystrzeloną z terenu kontrolowanego przez prorosyjskich separatystów.
- Ok. 25 tys. listów z prośbą o przyspieszenie repatriacji Polaków ze Wschodu otrzymał premier Tusk.
- Rosja wprowadziła embargo na polskie warzywa i owoce. Efektem była akcja – jedź jabłko na złość Putinowi! Wg ministra rolnictwa Sawickiego straty sadowników zostaną pokryte, jeśli każdy Polak zamiast bananów zje 4,5 kg jabłek. Rosyjskie władze ogłosiły również, że wykryto groźne bakterie w polskiej wotolinie i drobiu. Ile mięsa więcej będziemy musieli zjeść?
- MSZ poinformował oficjalnie ambasadora Federacji Rosyjskiej o odwołaniu imprezy kulturalnej Rok Polski w Rosji. Odwołanie Roku Polskiego w Rosji może się okazać ostatecznie... najpoważniejszą sankcją nałożoną przez kraje Unii na Moskwę.
- Lewica wywołuje awanturę i zażąda od MEN informacji o neutralności światopoglądowej w szkołach. Wywołała ją tzw. deklaracja wiary nauczycieli i studentów pedagogiki, którzy poszli śladem lekarzy.
- Zarząd główny Solidarnej Polski podjął decyzję o usunięciu byłego wiceprezesa tej partii Kurskiego.
- Z PiS odszedł poseł Jan Tomaszewski. On sam twierdzi, że protestował przeciw popieraniu na prezy-

denta Łodzi b. działaczki PO. Wg PiS poszło o prorosyjskie wypowiedzi Tomaszewskiego i krytykę bojkotu olimpiady w Rosji.

- MON nie zmienia zasad pochówku na Powązkach. Znowu trafił tam komunistyczny aparatczyk, tym razem Artur Starewicz, który po wojnie światowej kierował propagandą KC PZPR i utrwalał kult Stalina. Później był szefem partyjnego Biura Prasy. Jego prochy złożono na Wojskowych Powązkach niedaleko Alei Zasłużonych i kilkadziesiąt metrów od Łączki, gdzie bezpieka potajemnie chowała zamordowanych z więzienia mokotowskiego.

- 1,6 tys. dzieci polonijnych z Białorusi, Litwy, Rumunii oraz Ukrainy przyjechało do Polski na wakacje zorganizowane przez Caritas Polska i MSZ.

- Rozpoczęły się zdjęcia do filmu o obronie Grodna w 1939 r. przed Sowietami. Grodno broniono się od 20 do 22 września 1939 r. Głównie młodzież zniszczyła tu ponad dwadzieścia sowieckich czołgów i samochodów pancernych.

- Prezydent Poznania odwołał Ewę Wójciak ze stanowiska dyrektora Teatru Ōsmego Dnia. Wg prezydenta, znana z obrażania papieża Franciszka Wójciak naruszała zapisy statutu teatru.

- Znany z prawniczych poglądów reżyser Grzegorz Braun został osadzony we wrocławskim areszcie przy ulicy Świebodzkiej. Prawnicy zwracają uwagę na fakt, że ta kara porządkowa (dni aresztu) jest zupełnie nieadekwatna do czynu – trzaśnięcia drzwiami w sali rozpraw.

- Blisko 36% dzieci w Polsce rodzi się w biedzie lub nędzy, czyli w rodzinach, gdzie dochód netto na osobę nie przekracza 539 zł. Tak wynika z danych Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. □

znający siedem języków oraz pewny siebie. Tylko siebie.

Jednak niepokoi pytanie: na pokolenie jakich ludzi wyrosną dzieciaki z „ciepłego chowu”, którym nawet pokłócić się nie można? Bo od razu z przeciwną stroną piaskownicy wyskakują nadwrażliwe mamusie, by bronić swoich pociech? Jak będzie wyglądało przyszłe społeczeństwo stworzone z dzieci, które nie potrafią (lub nie chcą potrafić, bo mama zrobi) zawiązać butów?

Niedawno rozmawiałam ze starszą już, bardzo mądrą nauczycielką. Mimo że kocha swoją pracę i kocha młodzież, nie jest optymistką. „Pokolenie rozbiurmanionych maminsyneków nam rośnie. Skupionych na sobie, niesamodzielnych, roszczeniowych. Jeszcze 10 lat temu dzieciaki miały własną przestrzeń do rozwoju, mogły uczyć się na błędach, bawić i kłócić z koleżankami i rodzeństwem. Teraz koleżanki wybiera mamusia i nie ma czasu na zwykłą zabawę. A rodzeństwa zwykle wcale nie ma. Bo moda na jedynaki. Za 20 lat te dzieciaki nie będą zdolne do normalnego życia w grupie. Jeden maminusynek nie dogada się z drugim maminusynkiem. I z trzecim. Taka prawda”. Oby jednak nie. □

Agata Puścikowska (Gość Niedzielny)

Jakie wybrzeże wybrać?

Mamy środek lata, więc pora i na temat wakacyjny.

W we Francji przeprowadzono badania najdroższych kurortów. Rzecz oparto o cenę wynajęcia w sezonie dostępnego pokoju dwuosobowego, w co najmniej trzygwiazdkowym obiekcie. W ten sposób stworzono ranking 20 najdroższych kurortów. Warto jednak dodać, że wybrany wskaźnik ceny hotelu w praktyce pokrywa się także z wysokością innych cen, które przychodzi nam płacić za letni wypoczynek, od gastronomii, po ceny różnych atrakcji i usług turystycznych.

Przym wysokich cen wiedzie, zgodnie z oczekiwaniami, wybrzeże Morza Śródziemnego, zwłaszcza jego wschód. Palmę pierwszeństwa zdobyło Saint Tropez, gdzie za pokój w sezonie zapłacimy średnio 221 euro, czyli aż o 60 euro więcej, niż w niedalekim Monako (miejsce drugie). Na trzecim miejscu znalazło się leżące w tym samym regionie Antibes (164 euro), na czwartym, także leżący nieopodal, Porte Grimaud (158).

Najdroższy kurort spoza Lazurów to Cabourg (miejsce siódme – 147 euro) w normandzkim Calvadosie. Zaraz za nim, na miejscu 8 jest Porto

Vecchio (143 euro) reprezentujące Korsykę. Najdroższe miejscowości znad Atlantyku reprezentuje Biarritz (pozycja 12 – 132 euro) i Saint-Jean-de-Luz (pozycja 14). Na 18 miejscu jest wyspa Ré, a na 19 korsykańskie Ajaccio. □

ZE ŚWIATA

Opr. B.D.

- Parlament Ukrainy uchwalił wprowadzenie specjalnego podatku wojennego w wysokości 1,5% od dochodów osób fizycznych. Wpływy budżetowe będą przeznaczone na lepsze finansowanie wojsk walczących z separatystami.
- Rada Najwyższa Ukrainy odrzuciła dymisję premiera Jaceniuka. Za dymisją głosowało jedynie 16 posłów w 450-osobowym parlamencie.
- Władze samozwańczej, separatystycznej Donieckiej Republiki Ludowej (DRL) stanowczo sprzeciwiają się przystąpieniu międzynarodowej misji policyjnej, która będzie ochraniała miejsce katastrofy malezyjskiego Boeinga 777 na wschodniej Ukrainie. Kijów wyraził na taką misję zgodę.
- Służba Bezpieczeństwa Ukrainy (SBU) pokazała zdjęcia satelitarne, które – jak oświadczyła – dowodzą, że Rosjanie wdzierają się na ukraińskie terytorium i ostrzeliwiają z wyrzutni raketowych Grad punkty zamieszkałe przez ludność cywilną.
- Białoruś będzie robić wszystko dla znormalizowania sytuacji na Ukrainie – zapewnił prezydent tego kraju Łukaszenka po spotkaniu z byłym prezydentem Ukrainy Kuczumą w Mińsku.
- Brytyjskie media spekulują, że w zamian za uznanie aneksji Krymu i zamknięcia drogi Ukrainy do NATO Moskwa zgodzi się na pokój i stabilność w dostawach gazu. Taki tajny układ mieli zawrzeć Putin i Merkel.
- Zachód wprowadził wobec Rosji, ze względu na jej zaangażowanie na wschodzie Ukrainy częściowe embargo na broń, technologie energetyczne i podwójnego zastosowania oraz na przepływy kapitałowe.
- UE poinformowała, że na listę sankcji dodatko-

wych nałożonych na Rosję w związku z konfliktem na Ukrainie wpisała... 8 kolejnych osób.

- Rosyjscy deputowani chcą wprowadzić do rosyjskiego ustawodawstwa nowe pojęcie „kraj-agresor”, którym określano by kraje wprowadzające sankcje na Rosję, jej obywateli oraz osoby prawne.
- Ministerstwo obrony Rosji poinformowało, że w okresie od sierpnia do października we wszystkich okręgach wojskowych zostaną przeprowadzone ćwiczenia i szkolenia z udziałem powołanych do czasowej służby rezerwistów.
- Przewodniczący Rady Najwyższej Ukrainy Ołeksandr Turczynow rozwiązał frakcję parlamentarną Komunistycznej Partii Ukrainy (KPU), która stopniała do kilku członków.
- Ministerstwo obrony USA wezwało Izrael, by „czynił więcej w celu ochrony ludności cywilnej podczas prowadzonej operacji wojskowej w Strefie Gazy”. Wskazano, że konflikt pochłonął już „zbyt dużą” liczbę ofiar wśród ludności cywilnej. Ocenia się, że w Gazie zginęło ponad 60 osób.
- Izraelska armia poinformowała o powołaniu dodatkowych 16 tys. tysięcy rezerwowych w związku z kontynuacją operacji w Strefie Gazy, która rozpoczęła się 8 lipca.
- Papież Franciszek zaapelował w czasie spotkania z wiernymi na placu św. Piotra na modlitwie Anioł Pański o pokój na Bliskim Wschodzie, Ukrainie i w Iraku. Prosił, by zaprzestać zabijania i ranienia dzieci.
- Prawosławny metropolita wołkołamski Hilarion na łamach rządowej rosyjskiej gazety ostrzegł, że niebawem może wybuchnąć nowa wojna światowa.
- Reuven Rivlin byłby szef Knesetu i członek

rządzącego prawicowego ugrupowania Likud, został zaprzysiężony w parlamencie na nowego prezydenta Izraela. Zastąpił on 90-letniego Peresa.

- W Budapeszcie oficjalnie poinformowano, że państwo węgierskie przejmie zadłużony bank MKB należący do tej pory do niemieckiego Bayern Landesbank. Zostanie on sprzedany Węgrom za 17 mld forintów (ok. 55 mln euro), co pozwoli na ponad 50% udział państwa w sektorze bankowym.
- Sudan ogłosił, że jego rząd nie będzie więcej wydawał pozwoleń na budowę nowych kościołów w tym kraju.
- W Syrii kolejny chrześcijański budynek stał się celem ataku a rakietą wystrzeloną z dzielnicy Aleppo kontrolowanej przez rebeliantów trafiła w mur otaczający ormiańsko-katolicki kościół Świętej Trójcy.
- Dżihadyści z organizacji Państwo Islamskie wysadzili w powietrze meczet Nabi Junis – symbol Mosulu. W przeszłości było to chrześcijańskie miejsce kultu, zamienione w szyicki meczet, noszący imię proroka Jonasza.
- Rada miasta San Francisco zdecydowała o zmianie nazwy ulicy, która od 1986 r. nosiła imię Lecha Wałęsy. Przyczyną są „homofobiczne” wypowiedzi byłego przywódcy Solidarności i prezydenta RP. Ulica nosi teraz imię Toma Waddella, zmarłego w 1987 r. lekarza i działacza gejowskiego.
- Z okazji 70. rocznicy wybuchu powstania warszawskiego Senat USA przyjął rezolucję, w której upamiętnił to wydarzenie jako „symbol heroizmu i siły ludzkiego ducha”. □

Cena appeasementu

Andrzej Nowak (Gość Niedzielny)

Słowo: „appeasement” weszło do języka historii zrozumiałego w całej Europie w roku 1938 wraz z konferencją w Monachium.

Przedstawiciele mocarstw uzgodnili na niej „rozwiązanie” problemu stosunków między Niemcami Adolfa Hitlera i demokratyczną Czechosłowacją. Jakie to rozwiązanie? – uspokojenie przez zaspokojenie (agresora). To właśnie najlepiej oddaje angielskie słowo „appeasement”. Premierzy Wielkiej Brytanii i Francji zgodzili się, że lepiej rzucić Hitlerowi na żer Czechosłowację, aniżeli ryzykować wojnę o (jak to ujął premier Neville Chamberlain) „daleki kraj, o którym prawie nic nie wiemy”. Wcześniej już zaspokajano w ten sposób Hitlera, kiedy przytączył Austrię do swego państwa, kiedy złamał warunki traktatu pokojowego z Wersalu i wkroczył zbrojnie na teren Nadrenii, kiedy ogłosił rozbudowę armii, lotnictwa.

Za każdym razem była mowa o „pogwałceniu zasad”, o nieuchronnych sankcjach. I za każdym razem następowało ostatecznie „zaspokojenie”. Apetytu Hitlera nie dało się jednak zaspokoić bez wojny, w końcu wojny o przetrwanie Zachodu. Może nie doszłoby do niej, gdyby wcześniej ktoś z możnych zachodniego świata powiedział: STOP! Gdyby ktoś

pokazał agresorowi, że żadna agresja nie popłaca, gdyby Hitler został w ten sposób upokorzony wobec swoich wyborców/poddanych z III Rzeszy – nie w 1945, ale w 1935, 1936, najpóźniej w 1938 roku... Im później próbuje się zatrzymać agresora, tym większa jest cena. To jest cena „appeasementu”.

Ci, którzy lansują i realizują taką politykę, nie przejmują się tym jednak zbyt, bo uznają, że tę cenę płać inni – właśnie jakieś „dalekie (i małe) narody, o których nic nie wiemy”. Jacyś Czesi. Albo jacyś Polacy. Albo jacyś Ukraińcy. Czy warto sobie nimi zawracać głowę? Są co najwyżej kłopotami, które „poważni gracze” muszą dopiero w pocie dyplomatycznego czoła rozwiązywać. Prezydent Stanów Zjednoczonych Franklin Delano Roosevelt na kolejnej konferencji, która stała się wielkim symbolem hańby „appeasementu”, w Jaltce, ujął to tak: „Polska była źródłem kłopotów od przeszło pięćset lat”. No i razem z Winstonem Churchilllem pozwolił ten polski „kłopot” rozwiązać – Stalinowi. Przy okazji rozwiązany został „problem” całej Europy Wschodniej, od Szcze-

cina do Triestu, jak to ładnie podsumuje rok później uczestnik jaltańskiego handlu narodami, Churchill.

Był „spokój” na 45 lat. Moskwa była zaspokojona. Cała Europa Wschodnia – spacyfikowana. To dwie różne warstwy tego samego pojęcia „appeasement”: zaspokojenie agresora równoznaczne jest z pacyfikacją jego ofiar. Pacyfikacją, którą zwolennicy „appeasementu” uznają za usprawiedliwioną. Dlaczego? Bo tam np. „antysemici mieszkają”, nie warto martwić się, kto kogo zabił w Katyniu, skoro przecież odbył się właśnie straszny pogrom w Kielcach... Inny argument: dzielni Rosjanie zastużyli na nagrodę, wszak bez nich byśmy tej wojny nie wygrali... Najważniejszy jednak jest inny argument: nie drażnić silnego i gotowego do użycia siły gangstera. Lepiej z nim porozmawiać, wyznaczyć mu rewir, w którym może bić stabszcy, byle tylko nie chodził do naszego rewiru. Poza tym można robić z nim znakomite interesy! Wreszcie dzięki umowie z takim, może nieokrzesanym, ale za to „stabilnym partnerem”, można zaprowadzić wspólnie pewien

Kongregacja ds. Kultu Bożego

Znak pokoju w Liturgii

Przekazanie znaku pokoju w rzymskiej liturgii mszalnej ma teologiczne znaczenie związane z tajemnicą paschalną. Jest to jakby początek Chrystusa zmartwychwstałego obecnego na ołtarzu pod postaciami chleba i wina. Ma być, zatem utrzymany na dotychczasowym miejscu, po konsekracji, między Ojciec nasz a Komunię św. – wskazuje Kongregacja ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów w liście okólnym do wszystkich episkopatów, zatwierdzonym 7 czerwca b.r. przez Papieża Franciszka.

Watykańska dykasteria zwraca uwagę, że w innych tradycjach liturgicznych, gdzie znak pokoju umieszcza się zaraz po liturgii Słowa, ma on inne znaczenie teologiczne. Nawiązuje tam do słów Chrystusa z Kazania na górze: „Zostaw dar swój przed ołtarzem, a najpierw idź i pojednaj się z bratem swoim, potem przyjdź i dar swój ofiaruj” (Mt 5, 24). Tak jest w rycie mozarabskim w Hiszpanii czy ambrozjańskim w Mediolanie albo w obrządkach wschodnich.

Dokument Kongregacji ma historię sięgającą Synodu Biskupów

o Eucharystii sprzed dziewięciu lat (październik 2005 r.), gdzie dysktowano też na temat znaku pokoju. W wydanej potem adhortacji apostolskiej *Sacramentum caritatis* z 2007 r. Benedykt XVI pisze, że „gest ten może przybrać nadmierny wyraz, wzbudzając pewne zamieszanie w zgromadzeniu wiernych, właśnie w chwili poprzedzającej Komunię św.” (49). Dlatego zlecił odpowiednim dykasteriom przebadanie możliwości umiejscowienia go „w innym momencie, na przykład przed przygotowaniem darów na ołtarzu” (przyp. 150). Kongregacja ds. Kultu Bożego w 2008 r. zapytała wszystkie episkopaty o opinię w tej sprawie. Po głębszej refleksji uznano, by w liturgii rzymskiej utrzymać dotychczasowe miejsce znaku pokoju.

Liturgiczna dykasteria zaleca przy tym unikanie pewnych nadużyć znaku pokoju. Wśród nich wymienia wprowadzanie podczas niego specjalnego śpiewu, którego liturgia rzymska nie przewiduje. Wierni winni wymieniać znak pokoju tylko z najbliższymi stojącymi, nie przemieszczając się, a kapłan nie może odchodzić przy tym od ołtarza. Nie ma to też być okazją do składania np. życzeń czy kondolencji. Kongregacja ds. Kultu Bożego zwraca się do episkopatów krajowych o przygotowanie odpowiednich katechez, wyjaśniających wiernym znaczenie znaku pokoju. □

Telewizje upomniane

Ludzie z zespołem Downa nowym tabu, telewizje upomniane za spot o ich domniemanym szczęściu.

Zagłada dzieci, u których podejrzewa się zespół Downa, ustanowiła we Francji nowe tabu, którym jest już samo istnienie i szczęście ludzi, dotkniętych tym upośledzeniem. Przekonało się o tym kilka kanałów telewizji, które z okazji oenzetowskiego dnia zespołu Downa odważyły się wyemitować spot przeciwko dyskryminacji i stygmatyzowaniu ludzi z tym upośledzeniem. 2,5-minutowy materiał rozpoczyna się od autentycz-

nego pytania pewnej ciężarnej matki, u której dziecko wykryto zespół Downa: jakie życie będzie miało dziecko? Na to pytanie odpowiadają osoby z tym upośledzeniem, zapewniając, że mogą być szczęśliwe, choć wcale nie jest im łatwo.

Kanały telewizyjne, które wyemitował ten spot, otrzymały ostrzeżenie od Najwyższej Rady Audiowizualnej we Francji. Zdaniem urzędników spot nie służył interesowi ogółu,

był dwuznaczny i nie budził powszechnego i spontanicznego uznania. Dlatego nie powinien być emitowany w takiej postaci. Wytknięto ponadto, że jednym z inicjatorów spotu jest Fundacja Jérôme’a Lejeune’a, która, jak podkreślono, walczy z aborcją. Tym razem obyło się bez kary, ale rada audiowizualna zaleca nadawcom, by na przyszłość byli bardziej ostrożni.

Na koniec trzeba dodać, że Francja należy do krajów, które najskuteczniej eliminują ze społeczeństwa chorych z zespołem Downa. 96 procent dzieci, u których zdiagnozowano to upośledzenie, jest zabijanych w łonie matki. □

porządek. A najgorszy jest nieporządek, chaos, w jaki możemy popaść znowu, jeśli dopuścimy do głosu tych matych i słabych, którzy mają swoje ambicje, interesy, języki, kultury – przecież nie będziemy się tego uczyć. Teraz wystarczy rosyjski, wystarczy zrozumieć rosyjski punkt widzenia – i już możemy się porozumieć. Już jest porządek. W dodatku (to argument dla ludzi wykształconych): oni mają taką cudowną kulturę, ten Tolstoj, Dostojewski, Szostakowicz – co za głębia. Co w porównaniu z tą głębią i wielkością mają do zaoferowania ci mali, jacyś Cześci, Ukraińcy, Polacy, Litwini? Szkoda nimi zawracać sobie głowę! (naprawdę przeczytałem taki argument w obszernym eseju, jakim londyński „Times Literary Supplement” przywitał w 2004 roku przyjęcie Polski, Czech, Słowacji i Węgier do Unii, stwierdzając, że to może odepchnąć wielką kulturę rosyjską od Europy, zatem: źle się stało...).

Ten „appeasement” skruszał jednak, bo imperializm sowiecki przechodził akurat kryzys, a „mali” odzyskali na chwilę głos. Charakterystyczne, z jaką radą zwracali się wtedy do nich (czyli do nas) wielcy konstruktorzy zachodniego „porządku”: tylko go nie naruszajcie! Ambasador USA przekazywał w lipcu 1989 roku stanowczą sugestię liderom

„Solidarności”: musicie wybrać Jaruzelskiego na prezydenta. Tylko to „zaspokoi” Moskwę. Dwa lata później, kiedy rozpadł się już sam Związek Sowiecki, 1 sierpnia 1991 roku prezydent George Bush osobiście pofatygował się do Kijowa, by powiedzieć Ukraińcom, że najlepiej im będzie pozostać w rodzinie narodów sowieckich, żeby nie mylili wolności (gospodarczej), która im się należy – z niepodległością – która im się nie należy. Ale ich nie powstrzymał.

Przez pewien czas nie było kogo „zaspokajać”, Rosja, wychodząc z ZSRR, sama leczyła swoje traumy. Ale przyszedł w końcu Władimir Putin – i w roku 2007, w Monachium (tak, tym samym) oświadczył, że Rosja teraz będzie walczyć z każdym, kto stanie na drodze jej imperialnej rekonkwisty. Powiedział to wprost. I co? Nic. Trwał wyścig zachodnich firm o fawory ekonomiczne Gazpromu, wyścig (w którym tak haniebny udział wbrew prezydentowi Kaczyńskiemu wziął premier Tusk już na progu roku 2008) o uścisk dłoni wielkiego przywódcy z Moskwy. Potem była Gruzja. I co? Nic. Potem był 10 kwietnia 2010 roku, taki a nie inny sposób potraktowania dochodzenia w sprawie śmierci Prezydenta RP i 6 generałów armii członkowskiej NATO. I co? Nic. Potem był

zabór Krymu, zabór terytorium europejskiego kraju. I co? Nic. Teraz jest samolot malezyjski, jest dalsza agresja na Ukrainę. I co? Zobaczmy. Cena „appeasementu” rośnie. □

Refleksje o Polsce w... Piekle

ciąg dalszy ze str. 3

Niedaleko od Piekła działo się podobnie: powstał port i miasto Gdynia, która po kilkunastu latach wyrosła na ośrodek wielkomiejski, z unikalną architekturą modernistyczną, dystansujący pod wieloma względami kilkusetletni dorobek niemieckojęzycznego Gdańska. Dwie szkoły w Piekle w symboliczny sposób pokazują jak wyglądała ta polsko-niemiecka rywalizacja sprzed kilkudziesięciu lat, a także jak mogłaby wyglądać Polska, gdyby nie wybuchła II wojna światowa (nauczyciel Jan Hinz z Piekła został zamordowany przez Niemców), nie zaprowadził komunizm a na koniec... kolonialny neoliberalizm zafundowany nam po 1989 roku przez „tżę-elity”.

W ten sposób przechodzimy do trzeciego powodu, dla którego wycieczka do Piekła owocuje licznymi przemyśleniami o Polsce, Polakach i polskich losach. Jest to powód natury politycznej. Wydawałoby się, że w tzw. „wolnej Polsce” szkoła z ochronką w Piekle powinna być pielęgnowana i nadal spełniać swoje powołanie. Dodam, że okolice są bardzo urokliwe: jest wiele potencjalnych tras spacerowych, są lasy i rezerwat przyrody. Atrakcją samą w sobie jest pobliska XIX wieczna

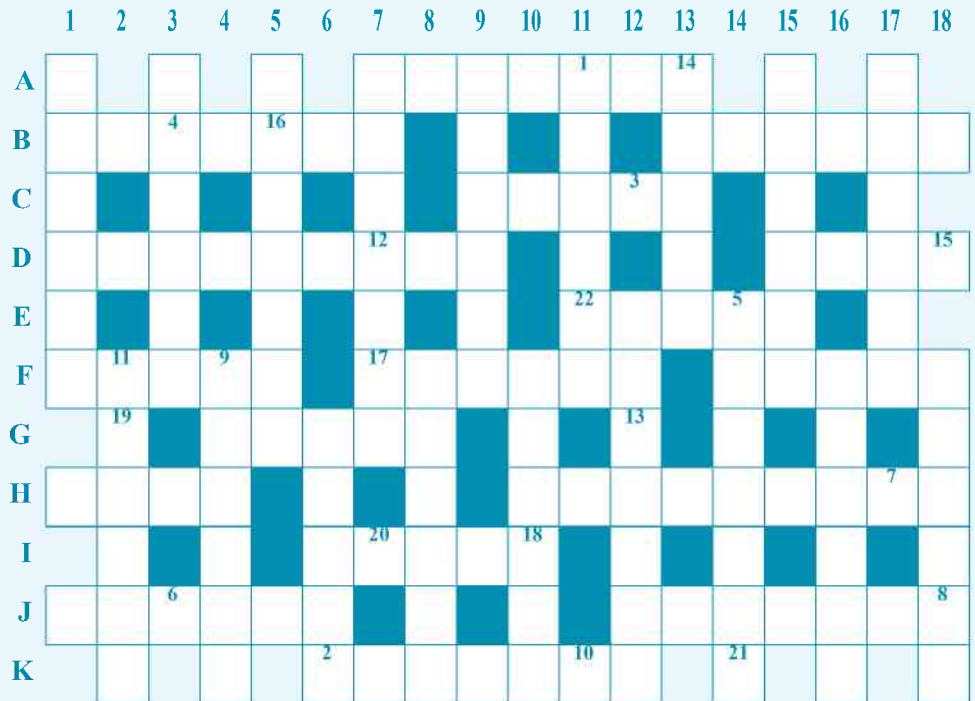
śluza. Niestety, kilka lat temu szkołę w Piekle zlikwidowano. Jak rozumiem, izba pamięci poświęcona Polonii gdańskiej w Wolnym Mieście Gdańsku również już nie istnieje, ponieważ budynek dawnej szkoły w Piekle jest zamknięty na cztery spusty i nie widnieje na nim żadna tablica informacyjna, wskazująca by było to miejsce prowadzące jakąkolwiek działalność oświatowo-kulturalną, czy choćby turystyczno-wypoczynkową. Tych, którzy zachwycają się nowymi stadionami i autostradami w Polsce, należy uświadomić, że od wielu lat państwo polskie „zwija się”: opuszcza tereny wiejskie, likwidując nie tylko urzędy, szkoły, ale również biblioteki, domy kultury, tory kolejowe, dworce, przystanki autokarowe, ośrodki zdrowia. W dzisiejszym, symbolicznym Piekle – poza kościołem – nie ma już żadnych instytucji życia publicznego. Nic dziwnego, że kto tylko będzie mógł, wyjedzie stąd dokądkolwiek. Nie wydarzy się nic nadzwyczajnego. Po prostu zniknie z powierzchni ziemi jakiś skrawek Polski. Młodzi emigranci z Piekła zasilą milionowe szeregi społeczności multikulturowych nomadów. □

Wojciech Turek

Poziomo: A-7. Posiadłość jakiegoś państwa leżąca poza jego granicami. B-1. Konstrukcja między dwoma podporami mostu. B-13. Pseudonim literacki Leszka Józefa Serafinowicza. C-9. Trzeci okres ery mezozoicznej-skojarz z tablicą szkolną. D-1. Zastąpiła salę dancingową. D-15. Samochód osobowy. E-11. Osoba administrująca zasobami sieci komputerowej. F-1. Część kończyny pozostała po amputacji. F-7. Gromada zwierząt domowych. F-14. Pomost ułatwiający rozładunek i załadunek pojazdów. G-4. Nazwa gry w karty. H-1. Czerwone na Monte Cassino. H-10. Odbudowa, odnowienie. I-6. Jedna z elektrod ogniwa galwanicznego. J-1. Ma kropeczki na nosie lub nazwa ciasta makowego z białek. J-12. Wysyła przesyłkę. K-6. Stan w południowo-wschodniej części ze stolicą w Montgomery.

Pionowo: 1-A. Dobra uzyskane poprzez dziedziczenie. 2-F. Włochy. 3-A. Watek ze szczotek stanowiący część gręplarki lub czesarki. 4-F. Konkury, zaloty. 5-A. Konwój. 6-G. Szkolny oddział. 7-A. Opakowanie listu. 8-F. Praca. 9-A. Leczy chorych. 10-F. Uchybienie czyjejś godności osobistej. 11-A. Brak ładu. 12-E. Górna warstwa gleby przenośna korzeniami traw i innych roślin. 13-A.

Sygnat dźwiękowy lub świetlny ostrzegający przed niebezpieczeństwem. 14-E. Najdłuższa rzeka Birmy. 15-A. Dzieli pokoje. 16-F. Żydowski nagrobek w postaci pionowo ustawionej płyty kamiennej. 17-A. Progres. 18-F. Radiowy, telefoniczny lub telewizyjny. □

Rozwiązanie utworzą litery z pól ponumerowanych od 1 do 22.

Rozwiązanie GK 22/2014: Julka pozdrawia.

Poziomo: luksus, kolacja, wapniowiec, „Halka”, oktawa, Unia, Ania, puma, odma, Zola, Odra, papier, arsen, wypoczynek, admirał, akcent
Pionowo: lewkonia, Opolanka, kapitalizm, rasizm, inwar, stora, zapał, kciuk, pycha, licho, cyklon, upominek, ambasada, antrykot. □

GŁOS WOKÓŁ SPORTU

Bogdan Usowicz

☺ Puchary. Z rozgrywek pucharowych odpadli na razie tylko piłkarze Zawiszy Bydgoszcz, którzy przegrali 1:3 i 1:2 mecze 2. rundy kwalifikacyjnej Ligi Europejskiej z belgijskim SV Zulte Waregem. Piłkarze Ruchu Chorzów zremisowali na wyjeździe z FC Vaduz 0:0 w rewanżowym meczu 2. rundy kwalifikacyjnej Ligi Europejskiej i awansowali do kolejnej fazy rywalizacji, bo u siebie wygrali z zespołem z Liechtensteinu 3:2. Lech niespodziewanie przegrał 0:1 z estońskim Nomme Kalju, ale u siebie wygrał 3:0. W LM Legia po kompromitującym remisie z irlandzkim St. Patrick's Athletic, wygrała na wyjeździe 5:0 i w trzeciej rundzie eliminacji Ligi Mistrzów podejmowała Celtic Glasgow. „Przebudzenie” Legii zaowocowało wysokim zwycięstwem 4:1 nad Celtikiem w pierwszym meczu (Legia nie wykorzystała przy tym jeszcze 2 rzutów karnych). W 3 rundzie Ligi Europejskiej Lech zaczął od porażki 0:1 z islandzkim klubem Stjarnan, a Ruch od remisu u siebie 0:0 z duńskim z Esbjerg fB.

☺ Robert Lewandowski zdobył 4 bramki w 3 spotkaniach sparingowych Bayernu Monachium.

☺ Rafał Majka (Tinkof Saxo) wygrał klasyfikację górską Tour de France. Majka został też pierwszym Polakiem w historii, który

wygrał dwa etapy na tym najstynniejszym wyścigu kolarskim. Z kolei Michał Kwiatkowski (Omega Pharma-Quick Step), który zajął 28. miejsce, ze stratą ponad godziny i 21 min do zwycięzcy - Włocha Vincenzo Nibalego, był swoim występem rozczarowany. Miejsca pozostałych Polaków: 44. Rafał Majka, 55. Michał Gołaś (Omega Pharma-Quick Step), 68. Bartosz Huzarski (Netapp-Endura), 112. Maciej Bodnar (Cannondale).

☺ Tenis. Paula Kania przegrała z Amerykanką Venus Williams 3:6, 2:6 w pierwszej rundzie turnieju tenisowego WTA Tour na twardych kortach w kalifornijskim Stanford. Za to Paula Kania i Czeszka Kateřina Siniakova pokonały Hao-Ching Chan z Tajwanu i Niemkę Andreę Petkovic 6:2, 3:6, 10-8 i awansowały do ćwierćfinału debła w Stanford. Na tym samym turnieju Agnieszka Radwańska przegrała z Varwarą Lepchenko 3:6, 6:3, 4:6 w meczu II rundy. Urszula Radwańska z kolei przegrała z Japonką Misą Eguchi 2:6, 1:6 w 1/8 finału turnieju WTA Tour w Baku.

☺ W czołówce światowego rankingu tenisistek WTA Tour nie zaszły żadne zmiany. Agnieszka Radwańska wciąż zajmuje 5 miejsce. Jerzy Janowicz awansował o 2 pozycje i obecnie zajmuje 51. miejsce.

☺ Reprezentacja Polski kobiet w siatkówce pokonała w Limie Kanadę 3:1 i Kubę 3:0 w meczach grupy J fazy interkontynentalnej World Grand Prix. W debiucie Polki pokonały jeszcze 3:1 Belgię.

☺ Polska, w składzie Maciej Kot, Piotr Żyła, Dawid Kubacki i Kamil Stoch, wygrała drużynowy konkurs Letniej Grand Prix w skokach narciarskich w Wiśle Malinca. Drugie miejsce zajęli Czesi, a trzecie Austriacy. W konkursie indywidualnym wygrał Słoweniec Peter Prevc, a drugi był Piotr Żyła.

☺ Grzegorz Fijałek i Mariusz Prudel przegrali z Seanem Rosenthalem i Philem Dalhausserem 1:2 (24:22, 17:21, 9:15) w finale turnieju piłki plażowej World Tour w Long Beach w Kalifornii. Dla Polaków był to drugi finał z rzędu, bo wcześniej w Hadze wygrali turniej po raz pierwszy w karierze.

☺ Polscy siatkarze mimo nie zakwalifikowania się do turnieju finałowego Ligi Światowej pozostali na piątym miejscu w rankingu międzynarodowej federacji (FIVB). Liderami są nadal Brazylijczycy, którzy wyprzedzają Rosjan i Włochów.

☺ Dania, Rosja, Argentyna, Bahrajn i Niemcy będą rywalami polskich piłkarzy ręcznych w grupie D turnieju finałowego mistrzostw świata Katar 2015. □

La Pologne à la veille de la Grande Guerre

Ou les premières statistiques sur notre pays.

Quand la Première Guerre mondiale a éclaté, la Pologne n'existait pas en tant qu'État souverain, car elle avait subi les partages, presque cent-vingt ans plus tôt, entre les empires russe, allemand et austro-hongrois. Les premières statistiques apparaissent, qui permettent de se faire une idée de la population, de sa structure, de sa production, de sa consommation, de ses revenus, etc. Dans chacun des empires, il y avait

des données chiffrées, fournies par des instituts officiels, mais elles n'étaient pas toujours comparables d'un pays à l'autre en raison de méthodologies ou de concepts différents. D'où l'idée, chez des intellectuels polonais, à Cracovie et à Varsovie, de mettre au point des publications indépendantes des organismes officiels, bénéficiant de financements privés. Ainsi, en janvier 1914, est publié à Varsovie le premier annuaire statistique pour l'année 1913 (Rocznik Statystyczny Królestwa Polskiego. Rok 1913). C'est le fruit d'un travail collectif dirigé par Władysław Grabski, homme politique lié à la Démocratie nationale, futur Premier ministre et auteur d'une réforme monétaire, en 1924, qui a introduit le złoty et a stabilisé la situation économique, permettant le développement du pays. Le premier annuaire comportait des données sur le Royaume de Pologne, mais il n'était pas complet. Le deuxième est sorti en juin 1915, toujours dirigé par Grabski. Une troisième édition (Rocznik Statystyczny

Królestwa Polskiego z uwzględnieniem innych ziem polskich. Rok 1915), dirigée par Edward Strasburger, professeur agrégé de l'université Jagellonne de Cracovie, sort en 1916. Cette édition est plus complète que les précédentes et prend en considération les territoires polonais se trouvant en dehors du Royaume. Entre-temps, en septembre 1915, était publiée à Cracovie la première édition du Tableau statistique de la Pologne (Statystyka Polski), sous la direction du professeur Kazimierz Władysław Kumarniecki. Tous ces travaux ont prélué à la création, en 1918, de l'Office central de la statistique (Główny Urząd Statystyczny, GUS).

Que nous disent tous ces chiffres sur la Pologne ? Précisons tout d'abord que sous ce vocable, c'est le pays d'avant les partages qui est pris en considération, c'est-à-dire la République des Deux Nations, englobant le Royaume de Pologne et le Grand-Duché de Lituanie, qui a duré de 1569 à 1795. Comme ses frontières ont été fluctuantes au cours du temps, ce sont celles d'avant la première partition de 1772 qui sont prises en compte. Dans cette extension, l'annuaire de 1915 nous apprend que le territoire présente une superficie de 756 027 kilomètres carrés, dont 595 511 km² (soit 78,8 %) sous occupation russe, 80 719 km² (10,7 %) sous occupation austro-hongroise et 79 797 km² (10,6 %) sous occupation allemande. L'Empire russe s'est taillé la part du lion en occupant la Lituanie et la Biélorussie (303 800 km²), une partie de l'Ukraine (164 700 km²) et le Royaume de Pologne (126 700 km²). L'Allemagne dispose du Grand-Duché de Posnanie (29 000 km²), de la Prusse royale (25 500 km²), de la Silésie d'Opole (13 200 km²) et de la régence d'Olsztyn (12 000 km²). Le plus gros du territoire sous occupation austro-hongroise, c'est la Galicie (78 500 km²) à laquelle est adjointe la Silésie de Cieszyn (2 200 km²). En population, la partie russe compte 38,8 millions d'habitants (72,1 %), dont 13,1 millions dans le Royaume de Pologne, la partie austro-hongroise 8,5 millions (15,7 %)

et la partie allemande 6,6 millions (12,2 %), soit un total de 53,9 millions pour toute la Pologne. La densité la plus forte se trouve en Galicie, avec 105 habitants au km², et la plus faible dans la partie russe (65 hab./km²). En Russie, la population des territoires polonais est à 15 % urbaine et à 85 % rurale, en Autriche-Hongrie, cette proportion est de 20/80, tandis qu'elle est de 31/69 en Allemagne. Dans le Royaume de Pologne, le rapport urbain/rural est à 23/77, et il est à 34/66 dans le Grand-Duché de Posnanie. Du point de vue de la religion, il y a 75 % de catholiques romains dans le Royaume, suivis par 15 % d'israélites, mais si l'on prend tous les territoires occupés par la Russie, les orthodoxes dominent avec 45 %, suivis des catholiques (38 %) et des israélites (14 %). Dans les territoires sous domination allemande, les catholiques sont 68 % et les protestants 31 %, tandis que sous domination austro-hongroise, il y a 48 % de catholiques, 40 % d'orthodoxes et 10 % d'israélites. Selon l'origine ethnique (estimée par la langue parlée), dans le Royaume de Pologne, il y a 73 % de Polonais, suivis par 15 % de Juifs, le reste se répartissant entre les autres nationalités. Les Polonais font 12 % de la population de Lituanie-Biélorussie et 7 % dans la partie de l'Ukraine sous occupation russe. Ils sont 58 % du côté austro-hongrois et 52 % du côté allemand, proportion qui varie selon que l'on est d'Opole (57 %), de Posnanie (61 %), de Prusse royale (35 %) ou d'Olsztyn (48 %). Sur l'ensemble des territoires polonais, il y a 20,3 millions de Polonais, soit 38 % de la population. On apprend aussi qu'en 1912, 32 000 habitants ont quitté le Royaume de Pologne – 75,6 % sont allés en Amérique du Nord, 11,5 % en Amérique du Sud, 9,5 % en Europe (notamment en Allemagne ou en Autriche) et 3,4 % en Russie. Plus des trois-quarts des émigrés étaient catholiques.

La richesse de l'annuaire ne permet pas de tout présenter, mais nous aurons l'occasion d'y revenir encore. □

Dziewictwo trzyma się dobrze

Odnosi jmy ciekawe badania demografów nad dziewictwem młodych Francuzów.

Onkazuje się, że chociaż wiek utraty dziewictwa obniża się, to po gwałtownym zatamaniu się dobrych obyczajów po rewolucji 1968 roku, proces znacznie spowolnił. Co więcej, wzrasta liczna młodych ludzi, którzy wytrzymują w czystości nawet do wieku dojrzałego lub zamążpójścia.

Na początku lat 60-tych ub. wieku inicjacja seksualna wynosiła średnio dla chłopców 18,5 lat życia, dla dziewcząt – 20,5. Do końca wieku

średnia ta zmalała poniżej 18 roku życia dla obydwo płci. Badania Krajowego Instytutu Demografii mówią, że obecnie utrata dziewictwa ma miejsce w wieku 17,2 dla chłopców i 17,6 dla dziewcząt. Demografowie wiążą to z rozpoczęciem „dorostego” życia, czy podejmowaniem studiów. Jednocześnie badania CSA mówią, że 26,6% studentek pozostaje dziewicami dłużej, często do zamążpójścia.

Zmniejszyla się natomiast liczba kobiet,

które tworzyły z pierwszymi partnerami stałe związki. Ankiety wśród 70-letnich dziś kobiet mówią, że taka sytuacja dotyczyła 70% z nich. Wśród kobiet młodszych nastąpił tu spadek do 20%. □

Jan Kciuk

Przypomniany emigracyjny epizod

Bogdan Dobosz

Miesięcznik „Uważam, rze Historia” zamieścił w letnim numerze ciekawy artykuł pt. „Wróg publiczny”, który dotyczy emigracyjnego historyka, żyjącego przez lata we Francji sp. prof. Tadeusza Wyrwy.

Piotr Korczyński pisze o mniej znanym epizodzie z życia Profesora – „polskim partyzancie kontra FBI, czyli dlaczego Tadeusz Wyrwa, były żołnierz AK, nie chciał wstąpić do amerykańskiej armii”?

Na temat Tadeusza Wyrwy i jego publikacji pisaliśmy w „Głosie Katolickim” wielokrotnie. Wspominaliśmy także o przyczynach, dla których opuścił on USA i przez Hiszpanię osiedlił się ostatecznie nad Sekwaną, gdzie ukończył studia i podjął pracę naukową. Miesięcznik przynosi jednak wiele mniej znanych szczegółów tego epizodu.

Kapitan Józef Wyrwa był żołnierzem oddziału słynnego majora Hubala, miał za sobą konspirację w ZWZ (Związku Walki Zbrojnej), dowództwo oddziału NSZ (narodowych Sił Zbrojnych), który po scaleniu stał się częścią 25 pułku piechoty Armii Krajowej. Jego synem był przyszły historyk Tadeusz – „Orlik”, który działalność konspiracyjną zaczynał w wieku 14 lat (doszedł do stopnia podporucznika, był odznaczony Krzyżem Walecznych). Po wkroczeniu Sowietów obydwoj trafił do więzienia. Po ucieczce na Zachód przedostają się do USA i osiedlają w Chicago. I tutaj zaczyna się głośna historia sprzeciwu Tadeusza Wyrwy wobec wcielenia go do służby w amerykańskim wojsku.

Po wybuchu walk w Korei, Amerykanie ogłaszają pobór. Na komisję, w sierpniu 1950 roku zostaje wezwany także i Tadeusz Wyrwa. Odmówił jednak poddania się badaniom i oznajmił, że jako uchodźca polityczny, polski żołnierz i obywatel RP podlega jedynie prawowitemu rządowi w Londynie i może wstąpić tylko do Wojska Polskiego. Wściekła komisja odesłała go do domu, strasząc jednak, że zajmie się nim FBI. Sprawa trafiła do mediów. Te w większości osądziły Wyrwę jako „pasożyta”, który chce korzystać

z demokracji amerykańskiej i dobrobytu kraju bez żadnych zobowiązań. Racje emigranta na razie się nie przebiły. Wyrwowie, jak pisze Korczyński, zostali poddani ostracyzmowi, stracili pracę, odbierali pogróżki i złośliwe telefony. Do nagonki przyłączyła się także w fazie początkowej konfliktu prasa polonijna.

Wkrótce doszło jednak do sporu prawnego. W momencie wezwania na komisję wojskową amerykańskie prawo mówiło, że emigrant bez obywatelstwa ma obowiązek stawić się do poboru, ale może odmówić służby, co skutkuje pozbawieniem prawa do ubiegania się o obywatelstwo w przyszłości. To właśnie opór Tadeusza Wyrwy spowodował, że doszło tu nawet do zmiany prawa w 1951 roku i rozciągnięcia obowiązku służby wojskowej na wszystkich, niezależnie od intencji starania się lub nie o obywatelstwo.

Zmiana nastrojów nastąpiła po oświadczeniu niedosłusznego żołnierza US Army, który wyjaśnił, iż jest gotowy do walki, ale pod sztandarem własnego kraju i po tym jak Waszyngton wycofa poparcie dla komunistycznych władz w Warszawie i znowu uzna legalny rząd RP z siedzibą w Londynie. Stanowisko takie poparł „Dziennik Polski” z Detroit i „Nowy Świat” z Nowego Jorku. Echa sprawy dotarły też do Londynu, gdzie przychylne głosy pojawiały się m.in. w ważnym wówczas „Orle Białym”. Gen Nikodem Sulik napisał na jego łamach, że polscy żołnierze pragną walczyć z bolszewikami o wolność kraju, a nie o Jaltę. Przypomniano także, że polskich obywateli obejmuje zakaz służby w obcej armii bez zgody polskiej władzy.

Poparcie było jednak częściowe. Londyn nie chciał się narażać Amerykanom i np. komisja weryfikacyjna odrzuciła podanie „Orlika” o zweryfikowanie jego stopnia oficerskiego przed procesem w USA (stało się

to dopiero w latach 60.), uznając jedynie prawo do stopnia plutonowego podchorążego rezerwy.

Tymczasem administracja amerykańska wystąpiła ponownie nakaz stawienia się Wyrwy na komisji wojskowej w dniu 13 lutego 1952 roku. Poborowy powtórzył swoje argumenty. Zarządzono powtórkę komisji, ale skończyła się tym samym. Wtedy do akcji wkroczyła FBI; która 4 marca 1952 zatrzymała Tadeusza Wyrwę. Trafił on do aresztu, skąd został zwolniony po wpłaceniu przez ojca 500 \$ kaucji. W prasie polskiej rozpoczęto zbiórkę na koszty procesu, który rozpoczął się w maju tego roku. Kolejne rozprawy były odraczane, aż doszło do dziwnych wydarzeń w dniu 8 sierpnia 1952 roku. Wezwani do sądu Wyrwowie zastali salę zamkniętą. Dopiero w biurze prokuratora jeden z agentów FBI oznajmił im, że rozprawa się już odbyła, ale... na innym piętrze. Prokurator oświadczył, że władze wojskowe dowiedziały się o tym, że oskarżony był wcześniej żołnierzem Polskich Sił Zbrojnych i podlega kategorii 4-A, która zwalnia z poboru kombatantów II wojny. O tym fakcie Amerykanie wiedzieli od początku, ale wydaje się, że skorzystano po prostu z pretekstu, by umorzyć coraz głośniejszą i niewygodną dla wszystkich sprawę. Tadeusz Wyrwa z takiego finału nie był zadowolony i chciał nawet wytoczyć proces jednemu z adwokatów o dogadanie się z władzą ponad jego głowę, ale wyjście z patowej sytuacji było na rękę tak władzom RP w Londynie jak i samym Amerykanom. Ostatecznie, w listopadzie 1952 roku Wyrwowie opuścili USA i wyjechali do Hiszpanii, gdzie otrzymali nowy azyl polityczny. Walka o legalizm i racje moralne polskiego partyzanta przeszła jednak do historii emigracji... □

Prof. Binienda doradcą Obamy

Profesor Wiesław Binienda, silnie zaangażowany w sprawę wyjaśniania katastrofy Smoleński, został doradcą prezydenta USA.

Jak poinformowała Gazeta Polska Codziennie polski naukowiec prof. Wiesław Binienda został doradcą powołanej przez Baracę Obamę Prezydenckiej Rady Ekspertów ds. Nauki i Techniki.

– „Nie ukrywam, że czuję się zaszczycony zaproszeniem do tej współpracy. Szczególnie, że zostałem poproszony o konsultację w zespole opracowującym strategię rozwoju w dwóch bardzo ważnych dziedzinach: analizy wielkich baz danych oraz ich wizualizacji oraz w wielkiej prędkości obliczeń i symulacji komputerowych najbardziej zaawansowanych technologii”

– mówi prof. Binienda w rozmowie z GPC.

Profesor był jednym z głównych badaczy smoleńskiej katastrofy samolotu Tu154 z 10 kwietnia 2010 r., którzy przedstawiali teorie budzące wiele kontrowersji. – „Zbadatem przypadki przy różnym kącie uderzenia, różnej prędkości samolotu, grubszej średnicy brzozy, zmieniłem też gęstość brzozy smoleńskiej. W żadnym przypadku skrzydło się nie urwało w wyniku zderzenia z brzozą” – mówi na łamach tygodnika „Wprost” prof. Binienda – „Tu 154 nie mógł stracić skrzydła po uderzeniu w brzozę. Symulacja tego

zjawiska pokazuje, że uszkodzenie skrzydła w wyniku kontaktu z brzozą jest ograniczone do krawędzi, bez uszkodzenia części nośnej” – argumentował uczony. □

Rosyjscy szpiegzy szczególnie aktywni we Francji

Zdaniem tygodnika „Nouvel Observateur”, te jne służby rosyjskie we Francji są dziś bardziej aktywne niż w czasach zimnej wojny.

DGSI (Dyrekcja Bezpieczeństwa Wewnętrznego) twierdzi, że nad Sekwaną działa ponad 50 rosyjskich szpiegów. 30 z nich ma dokumenty dyplomatyczne, pozostali w większości zatrudnieni są od wielu lat we francuskich firmach i zwykle mieszkają tu ze swoimi rodzinami. O rosyjskich szpiegach mówi się w Paryżu od dawna. Nicolas Sarkozy będąc prezydentem ponoć tłumaczył nawet Putinowi, że „zamiast szpiegować u nas, lepiej być uczyniłem gdybyś się zajął terroryzmem...”. Jak widać nie posłuchał on Sarkozy'ego i nie zmniejszył sporej tu ilości swoich donosicieli. Jednym z najbardziej zasłużonych dla Rosji jest, niedawno mianowany do stopnia generała, 33-letni „diplomata”, Illuszyn. Próbował on zwerbować do współpracy naukowców z ośrodków badawczych – cywilnych i wojskowych, bankowców, parlamentarzystów, urzędników państwowych i dziennikarzy. Starał się nawet nawiązać kontakt z jednym ze współpracowników prezydenta Hollanda.

Francuski wywiad twierdzi, że celem Moskwy jest umieszczenie szpiegów w przedsiębiorstwach, docieranie do osób związanych z władzą i z mediami, które chce później wykorzystać dla swojej propagandy. Zajmują się tym trzy służby: wywiadu zagranicznego Rosji (SVR), wywiad wojskowy (GRU) i policyjny FSB. W opinii francuskiego DGSI trzeba bardzo uważać, by nie stać się, wbrew sobie, „nieświadomym źródłem informacji dla służb rosyjskich”. Szereg francuskich polityków zostało ostrzeżonych, bo nie zdając sobie sprawy mieli kontakty z rosyjskimi szpiegami, którzy nie wahają się stosować wypróbowanych

metod werbunku. Początkowo wytypowanym przez nich ludziom dostarczają tajnych informacji niczego za to nie żądając. Nie omieszkuje też dawać pewnych drobnych prezentów. Po jakimś czasie agenci domagają się małego rewanżu, np. zamieszczenia drobnego artykułu lub notatki, będących elementem rosyjskiej propagandy, które zostaną, bez weryfikacji, przyjęte i rozpowszechnione przez „pożytecznych idiotów”. Gdy ten etap zostanie przekroczony, rekrutujący proponują tajne spotkanie i pieniądze.

Francuski wywiad twierdzi, że nie tylko Francja jest szczególnym celem rosyjskich szpiegów. Pełno ich też jest i w Brukseli, Londynie czy Berlinie. □

Franciszek L. Ćwik

Z blogu red. Macieja Morawskiego – maciejmorawski.blox.pl

foto. A. Zawadzka

23 lipca 2014

Le Figaro z końca lipca na pierwszej stronie w czołowym tytule głosi Le calvaire des Chrétiens d'Irak (Męka Chrześcijan Iraku) Pod tytułem stwierdza, iż ostatni wyznawcy Chrystusa z (olbrzymiego) miasta Mossul znaleźli schronienie w pobliskim Kurdystanie...

Dziennik przynosi (na te same pierwszej stronie) przejmujące zdjęcie z szesniedziesiątnej Mszy w kościele Mar Girgis w Bagdadzie. Na fotografii widać tłum głęboko wzruszonych, rozmodlonych kobiet. Tak, na szczęście, mimo czających się za rogiem zagrożeń, w Bagdadzie, w tej stolicy Iraku Chrześcijanie nie zostali zmuszeni do ucieczki i mogą uczęszczać do swych kościołów, mogą, choć jednak związane jest z tym pewne ryzyko. Wszak jakiś czas temu miały tu miejsce spektakularne ataki islamskich terrorystów na kościoły. Zginęło w skutek nich, jak dobrze pamiętam, bardzo wiele osób. Jeszcze kilka lat temu żyło w Iraku około miliona Chrześcijan(!), teraz zostało ich ok. 400 tysięcy. Kto może emigruje. A ponieważ chodzi o społeczność zdolną, pracowitą, na ogół niezłe wykształconą, liczącą w swych szeregach sporo świetnych fachowców z różnych dziedzin, wiele krajów nie odmawia im „wiz wjazdowych”.

W Paryżu kilku poważnych obserwatorów wskazuje na fakt, że w obronie mieszkańców Gazy, miały już miejsce i mają nadal wielkie manifestacje, a tymczasem jakoś nie bardzo słychać o głośniejszych protestach przeciw prześladowaniom Chrześcijan Iraku i Syrii. To, że nad tymi wspólnotami, korzeniami sięgającymi czasów apostołów, zawisła de facto groźba szybkiej likwidacji, wydaje się nie wzbudzać zbyt dużego zainteresowania! Już w tytule wspomnianego artykułu Etienne de Montety – pisarz i członek dyrekcji Le Figaro stwierdza, Silence, on persecute (cisza, są w toku prześladowania). De Montety pyta jak długo pozostaniemy głusi! A prze-

cież, być może niezadługo wielu tamtejszych Chrześcijan będzie miało tylko do wyboru „prześć na Islam, albo zginąć od miecza”.

Od siebie dodam, że od indyferentyzmu, który już od dość dawna postrzegam, na szczęście mocno odbija postawa papieża Franciszka, Ojciec święty pilnie śledzi los chrześcijan w Iraku i w Syrii. Jest z ich episkopatami w stałym kontakcie. Wskazuje nam konieczność rzeczywistej i pełnej mobilizacji pod hasłem solidarności z tymi co teraz tam cierpią. Papież dobrze zdaje sobie też sprawę z tego, że te obecne niesamowite bliskowschodnie zbrodnie przeciw ludzkości mają szeroki zakres. Prześladowani są także ci muzulmanie, którzy nie chcą poprzeć ekstremistycznego rozumienia Islamu. Tak, sprawą wielkiej wagi jest to, by zrozumieć ogrom owych bliskowschodnich zagrożeń, znaleźć właściwe metody nadania rozgłosu najwyższemu oburzeniu, niepokojowi, który musi powodować ta obecna, jakże groźna fala fanatyzmu, nietolerancji i terroryzmu!

Bardzo mnie cieszy, iż – jak styszę – wiele już na bliskimwschodzie, w Libanie przepętnionym uchodźcami, w Syrii i w Iraku – robi nasz, tak swą historią z owymi ziemiami związany, sprawny i szlachetny Szpitalniczy Zakon Maltański! Myślałem nawet jakiś czas temu by się udać, np. do Damaszku. Powiedziano mi jednak, że ze względu na wiek i stan zdrowia byłbym dla tamtejszych chrześcijan tylko „dodatkowym kłopotem”.

No i ostatnia uwaga. Myślę, że Polska, pierwszy z katolickich krajów Europy, winna, że nasz zawsze szlachetny Kościół winien zacieśnić swój dialog np. z Melchitami, których patriarcha rezyduje w Damaszku. (Aktywne bardzo środowisko melchickie gromadzi się w Paryżu wokół kościoła Św Juliana, biednego kościoła, który zna – jak go określił tygodnik „Niedziela”: – „Polak w służbie młodzieży świata”, dyrektor podparyskiego Domu Studentów im. Jana-Pawła II, wybitny, międzynarodowej klasy polski kapłan, ks. Marian Faleńczyk, SAC. □

Uprzywilejowane Sanktuarium

ks. Jan Robakowski

W związku z kanonizacją Jana XXIII i Jana Pawła II, zwraca się uwagę na ich szczególne przywiązanie do Matki Bożej z Lourdes. Przy tej okazji przypomniemy pewne znamienne fakty, które całkowicie potwierdzają tę cpinie.

Nabożeństwo Jana XXIII do MB z Lourdes.

Arcybiskup Angelo Giuseppe Roncalli, od 1944 roku Nuncjusz Apostolski w Paryżu kilkakrotnie był w Lourdes, między innymi, zaraz po wojnie, od 31 lipca do 2 sierpnia 1945 r. W swoim dzienniku notuje wspaniałe przyjęcie, jakiego doznał od miejscowego biskupa - Georges Choquet. Szczególnie czuł się uhonorowany faktem, że biskup przydzielił mu pokój, „w którym, trzy lata swego wygnania w czasie ostatniej wojny, spędził kard. August Hlond”. Roncalli, będąc Nuncjuszem w Paryżu, zaraz po zakończeniu wojny, miał okazję wielokrotnie spotykać „nieugiętego kardynała Hlonda”, jak nazywał Prymasa Polski.

Tenże arcybiskup Roncalli, ale już jako kardynał i patriarcha Wenecji, jest delego-

wany przez Piusa XII, aby w jego imieniu 25 marca 1958 r. dokonać konsekracji bazyliki św. Piusa X, pobudowanej z okazji 100-lecia objawień.

Zaledwie kilka miesięcy później, bo już 28 października tegoż roku, kard. Roncalli zostaje wybrany papieżem i przyjmuje imię Jan XXIII (1958-1963).

Krótko po wyborze na Papieża, 2 listopada 1958 roku, w swoim telegramie do biskupa Théas pisze, że: „powierza swój pontyfikat, pod protekcję Niepokalanej Dziewicy, w tym jubileuszowym roku stulecia objawień w Grocie Massabielskiej, którą miał szczęście niedawno odwiedzić, a która jest mu obecnie jeszcze bardziej droga, bo „Domus Mariae, Domus Papae” (Dom Maryi jest Domem Papieża).

Związki Jana Pawła II z Lourdes.

Ks. Karol Wojtyła, przyszły Papież Jan Paweł II, pielgrzymuje do Lourdes, najpierw w lipcu 1947 roku, jako młody kapłan i student w Rzymie, następnie, jako arcybiskup Krakowa w październiku 1964 roku i jako kardynał, w Roku Świętym i 29 rocznice swoich świeceń kapłańskich, 1 listopada 1975 roku.

Przed wszystkim jednak Jan Paweł II jest pierwszym Papieżem, który pielgrzymował i to dwukrotnie do Lourdes.

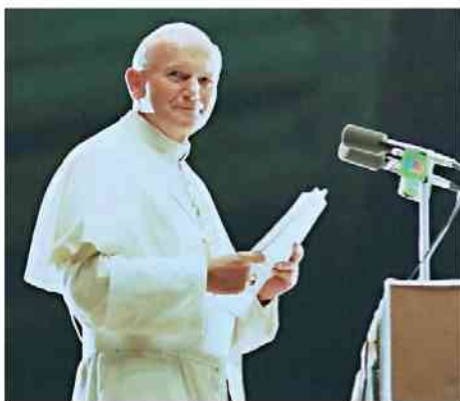
Pierwsza pielgrzymka Jana Pawła II do Lourdes

14 sierpnia 1983, na lotnisku w Tarbes, prezydent François Mitterand, w osobie Papieża witał „instytucję, która nazaczyła historię całego świata, a zwłaszcza Francji, i pozostaje wciąż żywym źródłem, z którego wielu czerpie swe nadzieje”.

O godzinie 18.00 odezwały się wszystkie dzwony, witające przybycie Papieża, który pierwsze swe kroki, skierował do Groty, gdzie wykonał te same gesty, co Bernadetta: ukląkł na kolana, ucałował ziemię, zapalił świecę, napił się wody ze Źródła, dotknął skały Massabielskiej i bardzo długo modlił się w całkowitej ciszy.

Jubileuszowy cel pierwszej pielgrzymki.

W czasie tej pielgrzymki w 1983 roku, Papież pragnął przede wszystkim powierzyć Maryi

Złote gody państwa Jaśkowiaków

11 lipca 1964 roku w kościele św. Bernarda w Metz u zostali złączeni sakramentalnym węzłem małżeńskim państwo Colette i Jan Jaśkowiakowie.

Jan urodzony we Francji, pochodzenia polskiego, Colette ślubując osobie o polskich korzeniach, poślubiła również polską kulturę. Zawsze obecni na niedzielnej Mszy św., bardzo aktywni w życiu polskiej parafii, niezwykle pracowici, pielęgnują wartości płynące z wiary i służące wspólnocie, w

której najważniejsza jest rodzina. Najpiękniejszym owocem ich związku jest troje dzieci i sześcioro wnuków.

Uroczystości jubileuszowe odbyły się w kościele Sainte-Ségoleine 12 i 13 lipca, najpierw w gronie rodziny - w sobotę 12 lipca, a w niedzielę 13 lipca w gronie parafii.

Mszy św. przewodniczyli ks. Józef Kozłowski, kapłan diecezji Metz, który wygłosił też okolicznościowe kazania, ks. Zbigniew Wyka, kuzyn pana Jaśkowiaka, proboszcz kościoła Matki Bożej z Lourdes w Szczecinie oraz ks. Wiesław Tomkiewicz, proboszcz polskiej parafii w Metz.

Drogim Jubilatom życzymy, by ich miłość wciąż wzrastała, by wciąż doświadczali mocy Bożego miłosierdzia, by cieszyli się dobrym zdrowiem i szacunkiem bliskich. □

Kasia

cały Kościół zdążający już do Jubileuszu 2000 lat Odkupienia, ten historyczny moment ludzkości, przełom tysiącleci i początek trzeciego tysiąclecia.

Jan Paweł II zdecydował udać się do Lourdes, „bo pragnął prosić Maryję, która była w sposób szczególny złączona z Chrystusem w tajemnicy Odkupienia świata, aby była dla każdego człowieka drogą wiodącą do Jej Boskiego Syna”.

Druga pielgrzymka Jana Pawła II do Lourdes

Druga pielgrzymka Jana Pawła II do Lourdes, od 14 do 15 sierpnia 2004, była jednocześnie ostatnią zagraniczną pielgrzymką jego, ponad 26-letniego pontyfikatu.

Lourdes zajmowało szczególne miejsce w obchodach 150 rocznicy ogłoszenia 8 grudnia 1854 roku, przez papieża Piusa IX, dogmatu o Niepokalanym Poczęciu Najświętszej Maryi Panny, bo w tym miejscu, niespełna cztery lata później, Matka Boża osobiście tę prawdę potwierdziła.

Dla uczczenia tej rocznicy, Ojciec święty, Jan Paweł II, odbył specjalną pielgrzymkę do tego maryjnego Sanktuarium, aby choć ciężko chory, prosić Niepokalaną Matkę Bożą, o łaskę nawrócenia, zwłaszcza Francji i Krajów Zachodnie Europy, o ich powrót do życia zgodnego z przyrzeczeniami chrztu świętego.

Niewątpliwie pielgrzymka ta, jak określił, arcybiskup Paryża, kard. Jean-Marie Lustiger, była ważnym etapem w historii Francji. Była przypomnieniem i hołdem wobec historycznego dziedzictwa chrześcijańskiej wiary i kultury tego kraju. Nawet laicki prezydent

Republiki Jacques Chirac w powitalnym przemówieniu przyznał przed Papieżem, że Francja jest „prastarą ziemią chrześcijaństwa”.

Po przybyciu do Sanktuarium, w całkowitej ciszy, długo modlił się przed figurą Niepokalanej. Po czym wypowiedział te pamiętne słowa: „Kłękając tutaj, przy Grocie, ze wzruszeniem odczuwam, że dotarłem do kresu mej pielgrzymki”.

Zapalił świecę i jak wszyscy pielgrzymi, napił się cudownej wody ze źródła, a na ręce biskupa Tabes i Lourdes, Jacques Perrier, Papież ofiarował złotą różę, jako wotum dla Matki Bożej.

Uroczystość Wniebowzięcia.

W drugim dniu pielgrzymki, 15 sierpnia 2004, w papieskiej Mszy św. uczestniczyło 300 tysięcy wiernych, w tym 2 tysiące chorych. Razem z Papieżem Eucharystie celebrowało 15 kardynałów, około 100 biskupów i 1000 kapłanów.

Papież w homilii wyznał: „Bardzo pragnęłam odbyć tę pielgrzymkę do Lourdes, aby przypomnieć wydarzenie, które nadal głosi chwałę, które nadal głosi chwałę Trójcy jedynej i niepodzielnej. „Niepokalane Poczęcie Maryi jest przede wszystkim znakiem bezinteresownej miłości Ojca, doskonałym wyrazem odkupienia dokonanego przez Syna, punktem wyjścia do życia całkowicie otwartego na działanie Ducha”.

Pod przewodnictwem

arcybp Jean-Pierre Ricard z Bordeaux, odnowiono przyrzeczenia chrztu świętego. Przez ten gest przewodniczący francuskiego episkopatu nawiązał do pytania, jakie zadał Jan Paweł II podczas pierwszej podróży do Francji w 1980 r. „Francjo, co uczyniłaś ze swoimi przyrzeczeniami chrztu”.

Pożegnanie przy Grocie.

Papież modlił się w absolutnym skupieniu w miejscu, gdzie 25 marca 1858 roku Bernadette Soubirous objawiła się Matka Boża.

Modlitwę w ciszy przerwali towarzyszący Papieżowi kardynałowie i biskupi intonując pieśń Salve Regina. Papież uśmiechnął się, pochylił głowę i wznosił wzrok na figurę Matki Bożej. Gdy Papież opuszczał Grotę rozdzwoniły się pożegnalne wszystkie dzwony w Lourdes. □

Stowarzyszenie Polskich Kombatantów i Ich Rodzin we Francji - Zarząd Koła Paryż

Zaproszenie

Na uroczystości upamiętniające 34 rocznicę powstania Solidarności oraz wszystkich Polaków, którzy zginęli w ciągu II-giej Wojny Światowej. Wojnę tę rozpoczęły w 1939 r. dwa totalitarne państwa sąsiadujące wtedy z polską: Niemcy – hitlerowskie (napaść 1 września) oraz Rosja – sowiecka (17 września).

Zarząd SPK i Ich Rodzin Koło Paryż zaprasza wszystkich rodaków mieszkających we Francji, w szczególności tych z Paryża i najbliższych okolic, w niedzielę 31 sierpnia 2014 r. na godz. 11⁰⁰, do Kościoła Wniebowzięcia NMP na Concorde na uroczystą Msze Św. w intencji Polskiej Solidarności. Msza Św. będzie odprawiana w przypadającą w tym roku 34-tą rocznicę strajków sierpniowych z 1980 r., które zrodziły potężny ruch społeczny i doprowadziły do powstania NSZZ Solidarność. Będąc tu we Francji chcemy oddać hołd tym wszystkim, którzy w tamtym okresie, w odważnym zrywie wolnościowym, zapoczątkowali długo oczekiwaną zmianę polityczną, tak w Polsce, jak i w Europie Środkowowschodniej.

Po Mszy św. wyruszy pochód ulicami Paryża od Placu Inwalidów aż do płyty Solidarności, gdzie o godz. 13⁰⁰ odbędzie się manifestacja patriotyczna, połączone z zapaleniem zniczy i ze złożeniem kwiatów. Będzie ona miała na celu upamiętnienie wszystkich tych działaczy Solidarności, którzy działając na niwie społeczno-patriotycznej, oddali swe życie za ideały leżące u podwalin tego zrywu wolnościowego. Chcemy upamiętnić kapelanów Solidarności – wśród nich bł. ks. Jerzego Popietuszkę

(w tym roku przypada 30 rocznica Jego męczeńskiej śmierci), śp. ks. prał. Henryka Jankowskiego – a w szczególności sposób śp. Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego, Jego śp. żonę Marię, śp. Annę Walentyńską, legendę Solidarności oraz pozostałych pasażerów polskiego samolotu, którzy zginęli w katastrofie lotniczej pod Smoleńskiem. Udawali się oni 10 kwietnia 2010 r. do Katynia na uroczystości 70 lecia ludobójstwa dokonanego przez Sowietów, na polskich oficerach-jeńcach wojennych.

W obu tych ważnych dla nas Polaków manifestacjach będziemy też wspominać wszystkich Polaków: żołnierzy i cywilów II Rzeczypospolitej, poległych na wszystkich frontach świata, w ciągu trwania II-giej Wojny Światowej, w 75-tą rocznicę jej wybuchu, pamiętając, że to w wyniku tajnego paktu Ribbentrop-Mołotow podpisanego 23 sierpnia 1939 r. nastąpiła ta największa w dziejach świata hekatomba. Była ona wywołana zdradzieckim napadem na Polskę, najpierw 1-go września przez Niemcy hitlerowskie, a potem 17-go września przez Rosję sowiecką, która „ciosem w plecy walczącej Polski” zadane go ze wschodu, spowodowała ostateczną kapitulację i czwarty rozbiór Polski.

Jest naszym obowiązkiem pamiętać o tych rocznicach, ponieważ dotyczą one przede wszystkim tych, którzy poświęcili swoje życie w obronie wolności i niezależności Polski. □

za Zarząd Koła Paryż SPK
Wiceprezes – Stanisław Aloszko

Na Wzgórzu Lorette

Od wielu lat, w północnej Francji, Polskie Zjednoczenie Katolickie organizuje uroczystość Bożego Ciała na wzgórzu Lorette. W tym roku, odbyła się ona 22 czerwca i dodatkowo nawiązywała do setnej rocznicy wybuchu I wojny światowej oraz 90 rocznicy Polskiego Zjednoczenia Katolickiego.

Nasza Polonia bardzo licznie zgromadziła się w Bazylice Notre Dame pocztu sztandarowe, kapłani oraz asysta. Następnie prezeska PZK, pani Alina

lebrze ks. Ryszarda Kaczora, SCh - dyrektora Bractwa Żywego Różańca, ks. Piotra Michniaka - dyrektora Związku Mężów Katolickich, o. Józefa Ośinskiego, OMI, o. Romana Domagały, OMI, ks. Stanisława Jurkowskiego, SAC, ks. Jerzego Zawieruchy, SAC, ks. Jana Kałuży, SChr, ks. Andrzeja Sowowskiego, SChr, ks. Marka Kasprzaka, SChr, ks. Szczepana Biernackiego, MSF oraz ks. Leszka Wojciechowskiego.

na poprzedzającym Mszę św. koncercie patriotycznym... stulecia, wykonanym przez Chór Polskich Górników z Douai. W głębokiej ciszy i zadumie wystuchano następujących utworów; Battle hymn of the Republic, Czerwone maki na Monte Cassino, Chant guerrier, O Ziemi Ojców, Le Chant du départ i Choeur des Soldats.

„Ty wyzwoliłeś nas Panie - z kajdan i samych siebie, a Chrystus stając się naszym bratem - nauczył nas wołać do Ciebie: Abba - Ojcze! Abba Ojcze! Abba Ojcze! Abba Ojcze! Przy słowach tej pieśni, do bazyliki weszła procesja:

Jankowski serdecznie przywitała ks. inf. Stanisława Jeża, rektora Polskiej Misji Katolickiej we Francji, kapłanów, prezesów stowarzyszeń i wszystkich pozostałych obecnych. W słowach powitania prezes złożyła ks. Rektorowi z okazji jego Jubileuszu, 45-lecia kapłaństwa, gratulacje i życzenia.

Ofiarę Eucharystyczną odprawił ks. Rektor w asyście ks. dziekana Daniela Żylińskiego - sekretarza generalnego P.Z.K. i ks. Jean-Marie Réversé, chapelain tutejszej świątyni, ks. Tomasza Mikulaka, SChr - dyrektora Związku Krucjaty Eucharystycznej, w konce-

EWANGELIĘ odśpiewał pięknym głosem ks. Tomasz, co dodało uroczystego charakteru naszemu modlitewnemu spotkaniu.

Homilię wygłosił ks. Rektor. Podkreślił w niej tradycję przeżywaną tu - w Sanktuarium Maryjnym na wzgórzu Lorette przez Polonię Północnej Francji uroczystości. To wzgórze jest także miejscem wiecznego spoczynku wielu ofiar I wojny światowej, które oddały życie za pokój i wolność przyszłych pokoleń.

Dalej, kaznodzieja przypominał o znaczeniu Eucharystii w życiu każdego chrześcijanina. Nie ma nic piękniejszego,

niż Eucharystia... „Merveilleuse Eucharystie” – jak mówił Proboszcz z Ars. Ks. Infuat przywołał tu obecność Pana Jezusa w Najświętszej Ofierze: „W 1263 r., z Pragi do Rzymu wyruszył na pieszą pielgrzymkę ks. Piotr, aby odzyskać wiarę w Najświętszy Sakrament, ponieważ od pewnego czasu dręczył go wątpliwość. W drodze zatrzymał się w jednej z wiosek we Włoszech, by odprawić tu Mszę św. W

się procesja z darami, w której uczestniczyły dzieci pierwszokomunijne i katechетки, zanosząc do ołtarza: zapalone świece, chleb, kwiaty, symbole papieskie – przypominające kanonizację Jana XXIII i Jana Pawła II, także symbol Synodu prowincjalnego (trwającego do lutego 2015 roku), intencje dzieci oraz Dokument mówiący o działalności PZK, od początku jego powołania w 1924 r.

rowi, ks. Jean-Marie Réversé, wszystkim pozostałym kaptanom, siostrzom zakonnym, grupie liturgicznej, chórowi i organistom, pocztom sztandarowym, przedstawicielom Związków, dzieciom, wszystkim wiernym i tym, którzy szczególnie przyczynili się do zorganizowania tej pięknej uroczystości: panu Rajmundowi, organistom, i jego żonie, pani Teresie Woźniak, prezesce związkowej Bractwa Żywego Różańca i

chwili konsekracji, kiedy podniósł Hostię, zaczęły spadać krople krwi na korporał i na obrus ołtarza. Nie dało się tego ukryć, ponieważ zauważyli to i wierni, i natychmiast otoczyli ołtarz. To była realna obecność Pana Jezusa. Badania prowadzone przez Kościół potwierdziły, że była to krew człowieka, grupy AB. Jezus jest zawsze z nami i będzie aż do skończenia świata, abyśmy poznali cenę, cenę swojego człowieczeństwa. Biała Hostia w czasie Eucharystii jest naszą manną, przez którą Pan Jezus daje nam samego siebie.

W dalszym ciągu uroczystości odbyła

Po Mszy św., przez Bazylikę przeszła procesja do czterech ołtarzy – przygotowanych przez: Związek Krucjaty Eucharystycznej, Koło Polek, Związek Bractwa Żywego Różańca, i Związek Mężów Katolickich. Pod koniec nabożeństwa odmówiono jeszcze litanie do Matki Bożej, po czym nastąpiło błogostawieństwo Najświętszym Sakramentem.

Specjalnie odświętny charakter całej uroczystości podkreślił swym występem Chór Polskich Górników z Douai.

Na zakończenie ks. dziekan Daniel Żyliński złożył podziękowania: ks. Reko-

pani Henriette Wróbel, prezesce Związku Krucjaty Eucharystycznej.

Następne spotkanie modlitewne, naszej Wspólnoty polonijnej, odbędzie się już po przerwie wakacyjnej – 18 września, o godz. 10.30 w Dadizelle. Już teraz zapraszamy do licznego udziału w tej maryjnej pielgrzymce – kaptanów, pocztę sztandarową, członków Towarzystw Różańcowych, Polek, Mężów Katolickich, Krucjaty Eucharystycznej i wszystkich parafian. □

*Kazimiera Napieralski – sekretarka,
zjęcia: Sylvie Antkowiak,
Marie-Antoinette Liégeois*

Choristes récompensés

Estelle Kaluzinski

Choristes récompensés, des chorales polonaises, *Dzwon Zygmunta (Gong de Sigismona)*, *Lutnia* et *Róża leśna (Rose Forestière)*.

Médailles et diplômes remis par Alfred Kaluzinski, membre du conseil de la Mission Catholique Polonaise en France et président du groupement des associations

polonaises d'Alsace et le père Michal Dzie-dzic.

Alfred Kaluzinski a remercié les récipiendaires pour leurs nombreuses années d'activités au sein de la chorale, leur engagement et dévouement auprès de leurs paroisses et de la communauté polonaise, a rendu hommage aux fondateurs de ces chorales créés dans les années 1925, où les situations sociales, voire politiques, n'étaient pas faciles « nous avons le devoir de leur témoigner notre reconnaissance ».

Médaille en or de la Mission Catholique Polonaise en France : Irène Olszowiak, 75 années d'activités ; Hélène Margiela, 60 années ; Władysława Krzeminski, Victor Krzeminski, Zygmunt Gembalik, Alina Dobros; 55 ans ; Henryk Droszewski, 53 années ; Anna Senn, 50 années ; Lucien Perzena, 40 années ; Geneviève Rozmarnowski, Barbara Grossard, Jean-Michel Panek, Patrice Panek, 30 années ; Maria Janik, Erika Kobedza, 25 années.

Médaille en argent : Laurence Pawlak, 15 années ; Rose Marie Keller, 12 années.

La journée s'est prolongée par un repas en commun. □

Lettre d'un catéchiste a son cousin

1ère Communion et Profession de Foi à Harnes, en la fête de la Pentecôte.

Cher cousin Théophile,

Tu me dis, dans ton récent courrier, que tu lis avec intérêt et profit *Głos Katolicki*. Je t'en félicite, car c'est un journal qui est comme une boussole dans ces temps parfois bien orageux. Tu relèves également que tu n'y as pas encore trouvé de nouvelles des enfants de Harnes et de Billy. C'est normal, ton cousin catéchiste a été fort pris ces derniers temps. Pardonne – lui ce retard qu'il s'empresse désormais de combler.

La Première Communion !

Qui ne se souvient, avec émotion, de ce très beau jour où Notre-Seigneur Jésus-Christ est venu se donner tout entier à chacun de

nous, comme s'il n'avait que nous à aimer. Pour la Première Communion de Coline, Marie, Antoine, Noah, Antoine et Cyril, pour la Profession de Foi d'Arthur, Apolline et Florian, comme pour tous les enfants de la terre, à Bethléem, Dieu s'était fait notre compagnon. Sur la croix, il se donne encore jusqu'à en mourir, se faisant alors notre rançon. C'est notre rédemption, notre rachat. Aujourd'hui, des enfants vont, pour la première fois de leur vie, communier au Corps du Christ !

Voilà, en peu de mots, la catéchèse qu'il faut développer pour que ces chers enfants prient, aiment, adorent !

Najświętsza Maryjo Panno, módl się

za mną, abym odprawił dobrą spowiedź i otrzymał odpuszczenie grzechów.

Comme tu le devines, cher cousin, il a d'abord fallu que les enfants se confessent car le péché, c'est comme une branche morte, ce n'est pas très utile, mais si on la jette au feu, ça fait de la lumière... Seul L'Esprit-Saint pouvait nous aider à préparer un bon examen de conscience.

Que ferait Jésus à ma place ?

Contre l'orgueil, il enseigne l'humilité « Je suis doux et humble de cœur » ou l'obéissance jusqu'à mourir sur la croix.

Contre l'égoïsme, la bonté: « Aimez-vous les uns les autres »

Contre la colère, la patience : Jésus, doux et humble de cœur, rendez mon cœur semblable au vôtre.

Contre la gourmandise, la modération: « Cherchez la nourriture qui demeure pour la Vie éternelle ».

Un petit coup de paresse ? Pense à Jésus dans son atelier à Nazareth.

Pour se réconcilier avec Dieu, chaque enfant est donc allé se confesser au prêtre, M. l'Abbé Doyen Daniel Zylinski. Étape ô combien vitale : purifier son cœur avant la communion.

« Chanter, c'est prier deux fois ! ».

Le jour solennel de la 1ère Communion et de la Profession de Foi, le célébrant avait

45 Annes de Sacerdoce: 24 juin 2014

Edouard Kawalec – Curé de la Paroisse Polonaise de Couëron: « Notre Dame de Misericorde » : 48 rue de la Frémondrière – 44220 Couëron

Né le 20 Septembre 1943 à Hyżne, petit village du sud-est de la Pologne situé dans la région de Rzeszów, il est le dernier enfant d'une famille nombreuse et très modeste. Son père Andrzej Kawalec était maréchal ferrant, artisan de talent; dans sa forge à la seule force des bras il ferrait les chevaux, réparait les roues des charrettes, et rendait de nombreux services à tous les paysans du voisinage. La maman – Maria – était chargée de nourrir cette fratrie de garçons dans les conditions d'après guerre de l'époque que l'on peut imaginer extrêmement difficiles.

Dans sa petite enfance, étant d'une santé très fragile, il a côtoyé la mort à plusieurs reprises. Il aimait déjà la musique, courir dans les champs, fabriquer des jouets de garçon. A priori rien ne le destinait à la prêtrise, sauf peut-être la grande piété de sa maman qui, lui racontant la bible et les évangiles, lui inculquait des valeurs jamais oubliées. L'église du village était située à plusieurs kilomètres de la maison natale; il y allait tous les jours, quelque que soit le temps, parfois l'hiver dans une neige profonde, pour y être choriste. C'est là - dit-il - qu'il a ressenti la vocation.

À l'âge de 13 ans, il part pour Cracovie pour faire des études secondaires et supérieures. Après avoir travaillé quelques années à la fin de ces études couronnées de succès, il décide de rentrer au séminaire, ce qui à l'époque était très mal perçu par les autorités en place.

Il est ordonné prêtre à Przemyśl le 24 Juin 1969.

Cette ordination fait la joie et la fierté de la famille, des frères, des voisins, de tous les amis, et à l'occasion de sa première messe dans l'église de son village natal, tous sont rassemblés. Cette célébration sera suivie d'un repas où assistent plus d'une centaine de personnes dont certaines venues pour l'occasion des Etats-Unis, de France et d'autres pays étrangers.

Après avoir exercé son ministère quelques années en Pologne, il décide de s'expatrier et de venir en France. Il est accueilli à la Mission Catholique Polonaise de Paris en Juin 1974 et y travaille jusqu'en Novembre 1977.

En Décembre 1977 il est nommé dans notre paroisse couëronnaise, où il prend officiellement ses fonctions de curé en Février 1978. Il

y est depuis cette date. Certes dans cette petite communauté franco-polonaise du bout de la France, les conditions d'existence n'ont pas toujours été faciles. C'est pour subvenir dignement aux besoins de la vie que, en plus de son rôle de prêtre, il décide de passer un permis de conduire de transports en commun. Et les usagers de la ligne desservant Couëron à Nantes savent bien reconnaître « leur curé » au volant du car. Toutes les personnes qu'il a transportées lors d'excursion reconnaissent la délicatesse de sa conduite.

Dès son arrivée à Couëron beaucoup de choses évoluent sous la houlette de ce jeune curé entreprenant qui fait la messe en français et en polonais et qui joue aussi à l'orgue pendant les offices. La nouvelle église, de style montagnard, fait l'admiration de tous; le groupe folklorique local bénéficie du talent de ce musicien exceptionnel; la communauté est reconnue localement par toutes les municipalités. Outre ses talents de musicien déjà cités, il faut aussi reconnaître ceux de meneur d'hommes, d'organisateur, de bricoleur, de technicien informatique, etc...etc...et la liste est longue!

Une célébration solennelle aura lieu à la paroisse le dimanche 7 Septembre 2014 à 10⁰⁰ en remerciements de tout ce qu'il a accompli pour ses fidèles paroissiens qui lui sont reconnaissants. Nous serions très heureux de vous y accueillir ainsi qu'au verre de l'amitié qui suivra. □

MOJE WIERSZE

*Tak mało czasu pozostało
By dobro czynić na t.j ziemi.
Choć może uczynię złyłt mało
A może to jednak coś zmienię?*

*Tak mało czasu, – bo życie
Ucieka jak rzeki strumienię.*

*Więc :pieszmy się kochać swoich bliźnich
A może to pomoże t.j ziemi?*

*Tak mało czasu i tak wiele
Aly de pomóc świat p.prawić.
Cz jak ta cisza jest przed burzą
Nie wolno ziemi tak zostawić.*

*Sam Jezus przykład pokazał je,
Ze można kochać nawet wroga.
Chociaż Cię gnębi i murci je.
Czy to na prawdę dobra droga?*

Bożena Supel- Samborska
Lubycza Królewska

demandé aux familles des enfants d'éviter de « parasiter » la liturgie par des photographies intempestives pour ne pas déconcentrer l'assemblée. Ce mot d'ordre fut parfaitement respecté, d'autant plus facilement que les nombreux fidèles bénéficiaient des chants superbement interprétés par le groupe vocal des Gitary de Dourges.

Mon cher cousin,

comme elle était belle la procession d'entrée, accompagnée du chant « Chwalimy Pana dziś... ». Et que dire du psaume : « Le Vent souffle où il veut, et toi tu entends sa voix... ». Vraiment, pendant toute la célébration, les anges se sont joints à nous pour chanter la Gloire de Dieu.

« Oto baranek Boży, który gładzi grzechy świata. »

Le moment de la communion fut le plus

important. Attentifs, concentrés, recueillis, les enfants faisaient silence, ne s'occupant de rien d'autre que de la Présence de Jésus. Prêts à l'adorer – Il est en effet notre Sauveur –, prêts à le remercier du grand honneur qu'Il nous fait en venant habiter en nous –, Lui demandant des grâces pour ceux que l'on aime, disposés à Lui offrir, en retour, un peu de leur vie, prêts enfin à prendre une résolution pour Lui ressembler.

Jezu, ufam Tobie

En Action de grâce, les enfants ont récité le beau chapelet à la Divine Miséricorde. Ce chapelet fut enseigné par le Christ lui-même à Sainte Faustine. Tu comprends donc, cher cousin, qu'il est important de solliciter la prière des enfants pour obtenir des grâces, pour adorer à la place de ceux qui rejettent Dieu, pour obtenir des vocations religieuses, sacerdotales et laïques.

Apostołowie Radości

Cher cousin, le temps passe et je ne peux te décrire toute la richesse de cette belle cérémonie. Il te suffira de savoir que l'assemblée des fidèles du Sacré-Cœur a vu des enfants rayonnants de joie, de la joie du Seigneur. Comme ils étaient heureux de murmurer dans leur cœur : « Dieu m'aime. Il est toujours présent auprès de moi ! »

Je ne suis pas loin de penser, cher Théophile, que c'est toujours, pour chacun d'entre nous, le jour de notre 1ère Communion. Puisse-nous obtenir du Seigneur cette grâce que la Communion soit toujours première dans notre vie. □

Ton cousin, Jean-Louis,
au nom des Catéchistes.
Photo : Richard Szusciak

POLVOD**TYLKO POLSKIE FILMY**Legalnie i bezpłatnie na www.polvod.pl**BIURO TŁUMACZEŃ
W. A. KOCZOROWSKI**Tłumacz przysięgły przy Sądzie Apelacyjnym w Wersalu
90, rue Anatole France - 92290 Châtenay-Malabry
lub4, villa Juge - 75015 Paris (Me Duplex)
tel. 01 70 28 55 66 lub 06 07 71 52 90; (e-mail: wakocz@aol.com).Tłumaczenia urzędowe, redakcja podań i pism, formalności
prawno-administracyjne w urzędach, kancelariach notarialnych i sądach.* **TŁUMACZENIA URZĘDOWE, BIEGLE
I HANDLOWE NA FRANCUSKI; KOREPETYCJE.**
TEL. 07 86 85 75 94* **WYWÓZ GRUZU. TRANSPORT.**
120€ – 60€! TEL. 06 20 03 34 85* **SPRZEDAM** wózek pomocniczy - déambulateur - nowy.
70 euro (cena org. 150 €) **T. 01 48 28 06 10 lub 06 22 20 54 61.****Specjalistyczny Gabinet Ortodontystyczny
DR AGNÈS PALUCHA**118, av. Jean-Jaurès - 75019 Paris, Métro: Ourcq/Laumière
tél. 01 83 96 03 00

1254470

1057140

1203356

* **LUXSUS** - PRZEWOZ OSÓB I TOWARÓW DO POLSKI - OLSZYNA, WROCŁAW,
KATOWICE, KRAKÓW, RZESZÓW. **TEL.: 06 62 75 50 06;**
01 42 38 63 20; (00 48 12) 284 12 50!* **Sprzedam dom - 160 m², 6 pokoi - teren 1500 m.**
Znajduję się 100 km od Paryża (kierunek Fontainebleau).
T. 06 33 62 40 94.Jeśli uważasz, że masz problem z alkoholem,
alkohol kieruje Twoim życiem*Przyjdź na spotkanie Anonimowych Alkoholiców*Anonimowi Alkoholicy są wspólnotą mężczyzn i kobiet, na życie których wpływa
picie alkoholu. Anonimowi Alkoholicy dzielą się nawzajem doświadczeniem, siłą
i nadzieją, aby wspólnie rozwiązać swój problem – **alkohol**.**Spotkania AA odbywają się w każdy wtorek
w godzinach od 19³⁰ do 21³⁰**

przy kościele św. Genowefy (18, rue Claude Lorrain, 75016 Paris – metro Exalmans)

Anonimowość jest podstawową zasadą Anonimowych Alkoholicówwww.zaginieni.pl, e-mail: itaka@zaginieni.pl
tel. (00 48) 22 654 70 70**POMÓŻ ZAGINIONYM WRÓCIĆ DO DOMU****Mateusz Zembrzuski**3 lipca 2014 roku w Marsylii (Francja) zaginął Mateusz Zembrzuski. Ma 25 lat, 176
cm wzrostu i niebieskie oczy. W dniu zaginięcia miał przy sobie bagaż. Mężczy-
zna był w podróży, może przebywać na terenie Francji, Wielkiej Brytanii, Hiszpa-
nii lub Włoch.Ktokolwiek widział **Mateusza Zembrzuskiego** lub ma jakiegokolwiek informacje o jego losie
proszony jest o kontakt z ITAKĄ - Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych pod całodobowym numerem: 22 654 70 70 (z za-
granicz: 00 48 22 654 70 70.) Można również napisać w tej sprawie do ITAKI: itaka@zaginieni.pl. Naszym informatorom gwar-
ntujemy dyskrecję. **Zdjęcie Mateusza Zembrzuskiego** oraz innych zaginionych: www.zaginieni.pl □**GŁOS
KATOLICKI****PRZYJACIELE**Mme Kalinowski Anna
Mme Vacherand Mirosława
Mme Dyczko Daniela
Mme Delforge Sophie
M Brzostek Wiesław150€
80€
35€/pół roku
70€
35€/pół roku**Dalsza część Listy Przyjaciół będzie się ukazywać w kolejnych numerach GK. Czytelnikom, którzy
wspierają Głos Katolicki „Prenumeratą Przyjaciół”, składamy serdeczne podziękowania.**

(Redakcja)

Poradnia Psychologicznaprzy Parafii polskiej w Paryżu XVI
- 18, rue Claude Lorrain
przyjmuje bezpłatnie
- w niedziele o godz. 17⁰⁰**GŁOS
KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUE****UWAGA!**Drobne ogłoszenia
w G.K.: 1 €/słowo; przy powtórzeniach – od
trzeciego razu – 0,7 €/
słowo; ogłoszenia ekspresowe – we Wkład-
ce G.K.: 6 € („szukam pracy” – 4 €); przy
powtórzeniach – 50% ceny; – „usługi” – do
10 słów: – 8 € (powtórzenia 5 €), do 20
słów – 12 € (powtórzenia 8 €). Ogłoszenia
umieszczamy dodatkowo na stronie internet-
owej G.K. (www.glos-katolicki.eu) – dopła-
ta wynosi -1 € na tydzień („usługi” – 2 €)!
Reklamy (ceny w zależności od ilości po-
wtórzeń i wielkości) – inf. i cennik w redak-
cji GK – 263 bis, rue Saint Honoré, 75001
Paris – II piętro: w godz. 9–12h30 i 15–18,
od poniedziałku do piątku; tel. 01 55 35 32
28(31); 01 42 96 23 29; fax 01 55 35 32 29;
e-mail: vkata@club-internet.fr

**PSYCHOLOG-TERAPEUTA:
TEL. 01 45 88 58 60**

udziela pomocy w przypadku:
problemów życiowych, depresji,
ciężkich chorób, żałoby...
Poradnictwo legalne

TRANSPORT:

- wywóz gruzu, - dowóz materiałów,
- przeprowadzki.

T. 06 98 58 86 36

Zaprasza na week-endy i wakacje

Polski ośrodek wakacyjny
położony na Opalowym Wybrzeżu obok Le Touquet Paris Plage

Niskie ceny, zniżki dla młodzieży,
dzieci do lat 3 za darmo!

Rezerwacja :
Stella Maris - 376 chemin Baillarquet - 62780 Stella-Plage
Tél. 03 21 94 73 65 - Fax : 03 21 94 63 55
contact@stellamaris-vacances.com - www.stellamaris-vacances.com

TŁUMACZENIA – KONSULTACJE PRAWNE

**S. Bocianowski - dr Prawa Międzynarodowego
SPECJALISTA PRAWA POLSKIEGO
Ekspert Sądowy – Tłumacz Przysięgły**

105 bis, Bd de Grenelle, 75015 Paryż

Tel/fax : 01 43 06 00 70, 06 17 98 60 20, e-mail: bocianowski@sfr.fr

Sprawy małżeńskie, administracyjne, emerytalne,
spadkowe, nieruchomości itp. w Polsce i we Francji.**Niedroga francusko-polska firma pogrzebowa****POMPES FUNEBRES POLONIA ASSISTANCE INTERNATIONALE**przewożenie ciała do Polski • pogrzeby na terenie całej Francji 24/24
Koszty trumny (lub urny) i transport do Polski od 2200 € TTCTel. 02 31 85 23 66 – mówimy po polsku
(tłumaczenie i załatwianie formalności w urzędach)Tel. 02 31 78 25 93 – mówimy po francusku
Fax 02 31 34 98 93 | e-mail: josefa.bazincourt@gmx.fr**Dr DZIULKO André**

INFORMUJE O NOWYM ADRESIE GABINETU:

7, rue Honner 75009 PARIS**T. 06 10 95 74 90**

GODZINY PRZYJĘĆ BEZ ZMIAN.

METRO: LIÈGE, PLACE PIGALLÉ, SAINT GEORGES. BUS: 74.

Rozliczenia księgowo. 07 60 74 90 98**AL-ANON
ALATEEN**Grupy rodzinne Al-Anon
Nadzieja dla krewnych i przyjaciół alkoholików

Al-Anon jest wspólnotą kobiet i mężczyzn, na życie których wpływa picie alkoholu członka rodziny lub bliskiej osoby. Krewni oraz przyjaciele mogą wiele uczynić, aby pomóc zarówno sobie jak i osobie mającej problem z alkoholem.

Spotkania odbywają się w każdy wtorek o godzinie 20
(w salce obok kościoła polskiego NMP w Paryżu – metro: Concorde)

Grupa Alateen spotyka się w drugi i ostatni wtorek każdego miesiąca o **godz. 20****Anonimowość jest podstawową zasadą Al-Anon. Czekamy na Ciebie!****Tel: 06 26 45 56 46****Bilety autokarowe i samolotowe****Janosik SINDBAD****Paryż: 252, rue Rivoli - 2, rue Mondovi**
tel. 01 44 69 30 80, 01 40 20 00 80.

Wyjazdy 7 razy w tygodniu.

Z Paryża (12⁴⁵), Reims (14⁴⁵), Metz (17⁰⁰)

do: Polski Południowej i Centralnej;

16⁰⁰ - z Paryża do innych miejscowości, w sumie 145 miast.**Czynne 7 dni w tygodniu - przesyłki i paczki do Polski****Dr Danuta Baranowicz-Schouker****chirurgien-dentiste**33, rue Poissonnière – 75002 Paris, M^o Bonne Nouvelle
tél. 01 42 33 60 31; 06 20 25 08 15**(mówimy po polsku)****SZKOŁA POLSKA,**

prowadzona przez «ABC 2013» przy parafii Miłosierdzia Bożego w 17 dzielnicy Paryża - 20, rue Legendre, przyjmuje zapisy dzieci na zajęcia w środy i w soboty (poranne, popołudniowe lub cały dzień) oraz na katechizację w niedziele (rano)

w roku szkolnym 2014/2015.

Przyjmujemy dzieci do zerówek, klas 1-6, grup przedszkolnych i młodzieżowych.

Informacje i zapisy: tel. 06.25.74.75.57.**GŁOS
KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUE**

Tygodnik polski za granicą

(Hebdomadaire de l'emigration polonaise)

N° 29 (2555): 17-24.8.2014

Commission paritaire N°: 0515 G. 86630;

ISSN: 1279-953X

Cena (Prix au n°): 1,55 €

Wydawca (Editeur): Polska Misja Katolicka we Francji (La Mission Catholique Polonaise en France) – tél. 01 55 35 32 32
Adres (Adresse): 263 bis, rue Saint-Honoré, 75001 Paris. Tél.: 01 55 35 32 28; 01 55 35 32 31; fax 01 55 35 32 29.

E-mail: vkat@club-internet.fr, vkat@sfr.fr | www.glos-katolicki.eu

CCP 12 777 08 U Paris; CCP 19 180 05 U Paris.

Dyrektor Publikacji (Directeur de la Publication): Ks. inf. Stanisław Jeż – Recteur MCP.

Redaktor (Rédacteur): Paweł Osikowski; Zespół (Rédaction): ks. Tomasz Sokół.

Druk (Imprimerie): INDICA – 2, rue du 19 mars 1962 – 28630 Le Coudray; tel. 02 37 88 18 81.

Abonnement (Abonement): 1 rok (1 an) – 56,60 €, pół roku (6 mois): 30,30 €.

Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych, zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów i nie odpowiada za treść ogłoszeń.

Numer złożony do druku (soumis à l'impression): 6.8.2014

Inf. o prenumeracie na str. 3

UBEZPIECZENIA PO POLSKU Grażyna Lubicz Fernandes

SwissLife tel. 01 39 64 38 36; 06 73 47 94 20 • fax: 01 34 17 43 51 e-mail: grazyna.fernandes.ag@swisslife.fr

BP 27 - 14, Résidence du Lac - 95880 Enghien Les Bains (północne przedmieście Paryża).

KOMPLETNA OBSŁUGA KLIENTA PO POLSKU

Numer pośrednika ubezpieczeń: 07 007 704, w rejestrze ORIAS - www.orias.fr; Instancja kontroli ACP

TVP
POLONIA

PROGRAM TV

18 - 31 sierpnia 2014

PONIEDZIAŁEK 18 SIERPNI

9²⁰ Polonia w Komie 9³⁰ Dobranocka 9⁴⁰ Film 9⁵⁰ Dom na głowie - serial 10²⁵ Naturalnie zakręceny 11⁰⁰ Made in Poland 11⁴⁰ Galeria - serial 12⁰⁵ Bulionerzy - serial 12²⁵ Łamigłówa 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Ranczo(2) - serial 14⁴⁰ Kulturalni PL 15⁴⁰ Smaki polskie 16⁰⁰ Złotopolscy 16³⁰ Alchemia zdrowia i urody 16⁵⁵ Galeria - serial 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ Łamigłówa 17⁵⁵ Bulionerzy - serial 18²⁵ Encyklopedia II wojny światowej 18⁵⁵ Czas honoru - serial 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości - Sport - Pogoda 20⁴⁰ Łamigłówa 20⁵⁰ Ja wam pokażę! - serial 21⁴⁵ Polonia w Komie 22⁰⁰ Polonia 24 22⁴⁵ Komisarz Alex(2) - serial 0³⁰ Felieton 0⁴⁵ Galeria - serial 1¹⁰ Łamigłówa

1¹⁵ Dom na głowie - serial 1⁴⁵ Dobranocka

WTOREK 19 SIERPNI

9²⁰ Polonia w Komie 9³⁰ Film 9⁴⁰ Serial 9⁵⁰ Rodzina Leśniewskich - serial 10²⁵ Dzika Polska - serial 11⁰⁰ Polonia 24 11⁴⁰ 2 strony medalu - serial 12⁰⁵ Bulionerzy - serial 12²⁵ Łamigłówa 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Londyńczycy - serial 13⁵⁰ Miłosz - dok. 15⁰⁰ Koncert 16⁰⁰ Złotopolscy 16³⁰ Polskie wakacje 16⁵⁵ 2 strony medalu - serial 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ Łamigłówa 17⁵⁵ Bulionerzy - serial 18²⁵ Encyklopedia II wojny światowej 18⁵⁵ Czas honoru - serial 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości - Sport - Pogoda 20⁴⁰ Łamigłówa 20⁵⁰ Czwarta władza - serial 21⁴⁵

Polonia w Komie 22⁰⁰ Polonia 24 22⁴⁵ Fatszerze powrót sfory(2) - serial 0⁴⁵ 2 strony medalu - serial 1¹⁰ Łamigłówa 1¹⁵ Rodzina Leśniewskich - serial 1⁴⁵ Dobranocka

ŚRODA 20 SIERPNI

9²⁰ Polonia w Komie 9³⁰ Król Maciuś I - film 9⁵⁰ Do przerwy 01 - serial 10²⁵ Dzika Polska - serial 11⁰⁰ Polonia 24 11⁴⁰ 2 strony medalu - serial 12⁰⁵ Bulionerzy - serial 12²⁵ Łamigłówa 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Ja wam pokażę! - serial 13⁵⁰ Studio Wschód 14²⁵ Magazyn 14⁵⁵ Koncert 16⁰⁰ Złotopolscy 16³⁰ Wilnoteka 16⁵⁵ 2 strony medalu - serial 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ Łamigłówa 17⁵⁵ Bulionerzy - serial 18³⁰ Encyklopedia II wojny światowej

TRWAM PROGRAM

18 - 24 sierpnia 2014

PONIEDZIAŁEK 18 SIERPNI

9²⁵ Słowo życia 9³⁰ Dok. 9⁵⁰ Św. na każdy dzień 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Rozmowy niedok. 11²⁵ Dok. 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ By odnowić oblicze ziemi 13²⁰ Koncert życzeń 14¹⁰ Dok. 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Wspomnienia z Wilna 16²⁵ Św. na każdy dzień 16³⁰ Tydzień z Ziemi Św. 16⁵⁰ Reportaż 17²⁰ Słowo życia 17²⁵ Św. na każdy dzień 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Spotkanie Rodziny RM 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Kartka z Powstania Warszawskiego 21⁰⁰ Apel 21²⁰ Informacje

Koncert 13²⁵ Św. na każdy dzień 13³⁰ Reportaż 13⁴⁵ Reportaż 14⁰⁰ Dok. 15⁰⁰ Reportaż 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Na zdrowie 16³⁰ Reportaż 16⁵⁵ Św. na każdy dzień 17⁰⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵ Św. na każdy dzień 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Kartka z Powstania Warszawskiego 21⁰⁰ Apel 21²⁰ Informacje

Niedzieli 19⁰⁰ Warto zauważyć 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Kartka z Powstania Warszawskiego 20⁵⁵ Św. na każdy dzień 21⁰⁰ Apel 21²⁰ Informacje

WTOREK 19 SIERPNI

9⁰⁵ Dok. 9¹⁵ Film 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Jak My to widzimy 10⁴⁵ Tydzień z Ziemi Św. 11⁰⁵ Mocni w wierze 11³⁵ Dok. 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Dok. 13⁵⁰ Film 14⁰⁰ Sztuka przebaczenia 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Kalejdoskop młodych 16³⁵ Aktualności WSKSiM 16⁴⁰ Dok. 17⁰⁰ Aromatyczne inspiracje 17²⁰ Słowo życia 17²⁵ Św. na każdy dzień 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵ Św. na każdy dzień 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Kartka z Powstania Warszawskiego 21⁰⁰ Apel 21²⁰ Informacje

CZWARTEK 21 SIERPNI

9²⁰ Reportaż 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Rozmowy niedok. 11²⁵ Dok. 11³⁵ Drogowskazy zdrowia 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Reportaż 13²⁰ Dok. 13⁴⁵ Dok. 14⁰⁰ Teatr 15⁰⁰ Dok. 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Rozrywka 16⁴⁵ Słowo życia 16⁵⁰ Św. na każdy dzień 16⁵⁵ Przegląd Niedzieli 17⁰⁰ Dok. 17²⁵ Św. na każdy dzień 17³⁰ Reportaż dnia 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵ Św. na każdy dzień 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Kartka z Powstania Warszawskiego 21⁰⁰ Apel 21²⁰ Informacje

SOBOTA 23 SIERPNI

9⁰⁰ Dok. 9⁵⁰ Dok. 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Dok. 10³⁵ Polski pkt. widzenia 11⁰⁰ Dla dzieci 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Warto zauważyć 12⁵⁰ Na tropie 13²⁰ 7 sakrament 13⁵⁰ Słowo życia 13⁵⁵ Św. na każdy dzień 14⁰⁰ Dok. 14⁵⁰ Dok. 15²⁵ Św. na każdy dzień 15³⁰ Powrót do Domu Ojca 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Mocni w wierze 16⁴⁰ Sanktuaria 17⁰⁰ Z PE 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵ Przegląd Niedzieli 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Kartka z Powstania Warszawskiego 20⁵⁵ Św. na każdy dzień 21⁰⁰ Apel 21²⁰ Informacje

ŚRODA 20 SIERPNI

9⁰⁰ Kalejdoskop młodych 9³⁰ Aktualności WSKSiM 9³⁵ Aromatyczne inspiracje 9⁵⁵ Św. na każdy dzień 10⁰⁰ Audycja Generalna 11¹⁵ Dok. 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰

PIĄTEK 22 SIERPNI

9¹⁰ Rozrywka 9⁴⁰ Św. na każdy dzień 9⁴⁵ Duc in altum 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Rozmowy niedok. 11³⁰ Dok. 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Dok. 13⁴⁵ Dok. 14⁰⁰ Film 15⁰⁰ Koronka do Miłos. Bożego 15²⁰ Dok. 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ 7 sakrament 16⁴⁰ Dok. 17⁰⁰ Na tropie 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Dla młodzieży 18⁵⁵ Przegląd

NIEDZIELA 24 SIERPNI

9⁰⁰ Dla dzieci 9¹⁵ Przegląd Źródeł 9²⁰ Przegląd Niedzieli 9²⁵ Św. na każdy dzień 9³⁰ Msza Św. 10³⁰ Dok. 11⁵⁰ Słowo życia 11⁵⁵ Św. na każdy dzień 12⁰⁰ Anioł Pański 12²⁰ Dożynki Diecezjalne 13³⁰ By odnowić oblicze ziemi 14²⁰ Film 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Koncert życzeń 17⁰⁰ Dok. 17²⁵ Św. na każdy dzień 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵ Św. na każdy dzień 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Kartka z Powstania Warszawskiego 20⁵⁵ Św. na każdy dzień 21⁰⁰ Apel 21²⁰ Informacje. □

towej 18⁵⁵ Czas honoru – serial 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁰ Łamigłówka 20⁵⁰ Pogoda na piątek – serial 21⁴⁵ Polonia w Komie 22⁰⁰ Polonia 24 22⁴⁵ Oficerowie(2) – serial 0²⁰ Koncert 0⁴⁵ 2 strony medalu – serial 1¹⁰ Łamigłówka 1¹⁵ Do przerwy 0:1 – serial 1⁴⁵ Dobranocka

CZWARTEK 21 SIERPNI

9²⁰ Polonia w Komie 9³⁰ Król Maciuś I – film 9⁴⁰ Serial 9⁵⁰ Żegnaj Rockefeller 10²⁵ Dzika Polska – serial 11⁰⁰ Polonia 24 11⁴⁰ 2 strony medalu – serial 12⁰⁵ Bulionerzy – serial 12²⁵ Łamigłówka 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ M jak miłość – serial 13⁴⁵ Pogoda na piątek – serial 14⁴⁵ Koncert 15³⁵ Smaki polskie 16⁰⁰ Złotopolscy 16³⁰ Klimaty i smaki 16⁵⁵ 2 strony medalu – serial 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ Łamigłówka 17⁵⁵ Bulionerzy – serial 18²⁵ Encyklopedia II wojny światowej 18⁵⁵ Czas honoru – serial 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁰ Łamigłówka 20⁵⁰ Komisarz Alex – serial 21⁴⁵ Polonia w Komie 22⁰⁰ Polonia 24 22⁴⁵ Oficerowie – serial 23⁴⁰ Dokument 0⁴⁵ 2 strony medalu – serial 1¹⁰ Łamigłówka 1¹⁵ Żegnaj Rockefeller – serial 1⁴⁵ Dobranocka

PIĄTEK 22 SIERPNI

9²⁰ Polonia w Komie 9³⁰ Król Maciuś I 9⁴⁰ Serial 9⁵⁰ Bajki Pana Bałagana 10¹⁰ Smaki polskie 10²⁵ Dzika Polska – serial 11⁰⁰ Polonia 24 11⁴⁰ 2 strony medalu – serial 12⁰⁵ Bulionerzy – serial 12²⁵ Łamigłówka 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ M jak miłość – serial 13⁵⁰ Komisarz Alex – serial 14⁴⁵ Latoteka 15³⁰ Przyjaciele lasu 15⁴⁰ Smaki polskie 16⁰⁰ Złotopolscy 16³⁰ Błękitne wakacje 16⁵⁵ 2 strony medalu – serial 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ Łamigłówka 17⁵⁵ Bulionerzy – serial 18²⁵ Encyklopedia II wojny światowej 18⁵⁵ Czas honoru – serial 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁰ Łamigłówka 20⁵⁰ Na dobre i na złe – serial 21⁴⁵ Polonia w Komie 22⁰⁰ Polonia 24 22⁴⁵ Łóżko Wierszynina – dramat 0¹⁰ Reportaż 0⁴⁵ 2 strony medalu – serial 1¹⁰ Łamigłówka 1¹⁵ Bajki Pana Bałagana 1⁴⁰ Dobranocka

SOBOTA 23 SIERPNI

8⁵⁵ Polonia 24 9³⁰ Polonia w Komie 9⁴⁵ Błękitne wakacje 10¹⁰ Serial 11⁰⁰ Crimen – serial 12⁰⁵ Łamigłówka 12¹⁵ Pamiętaj o mnie 12³⁵ Małopole czyli świat – serial 13³⁰ Maktowicz w podróży 14⁰⁰ Na dobre i na złe – serial 15⁰⁰ Koncert 16⁰⁰ Kulturalni PL 17⁰⁰ Słownik polsko@polski 17²⁵ Łamigłówka 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ M jak miłość – serial 18⁵⁰ Londyńczycy – serial 19⁴⁰ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁵ Rozrywka 21³⁵ Pamiętaj o mnie 22⁰⁰ Polacy tu i tam 22⁴⁰ Jezioro Bodeńskie – dramat 0¹⁵ Słownik polsko@polski 0⁴⁵ Łamigłówka 0⁵⁰ M jak miłość – serial 1⁴⁰ Dobranocka

NIEDZIELA 24 SIERPNI

9⁰⁰ Naszaarmia.pl 9²⁵ Tajemnica Sagali – serial 10⁰⁰ Ziarno 10³⁰ Noce i dni – serial 11³⁵ Pamiętaj o mnie 11⁵⁵ Między ziemią a niebem 12⁰⁰ Anioł Pański 12¹⁰ Między ziemią

a niebem 12⁵⁰ Reportaż 13⁰⁰ Msza Św. – Sanktuarium św. Faustyny Świnice Warckie 14²⁵ Mazurska Biesiada Kabaretowa 15³⁰ Połącz nas Papież – dok. 16⁵⁵ Made in Poland 17²⁵ Łamigłówka 17³⁰ Telexpress 17⁵⁰ M jak miłość – serial 18⁴⁵ Bezpieczniej cieszymy się lasem – dok. 19¹⁵ Błękitne wakacje 19⁴⁰ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁵ Ranczo(2) – serial 22³⁰ Pamiętaj o mnie 22⁴⁵ Reportaż 23⁰⁰ Noce i dni – serial 0⁰⁵ Co tu jest grane? 0³⁰ Polskie wakacje 0⁴⁵ Łamigłówka 0⁵⁰ M jak miłość – serial 1⁴⁰ Dobranocka

PONIEDZIAŁEK 25 SIERPNI

9²⁰ Polonia w Komie 9³⁰ Król Maciuś I 9⁴⁰ Notatnik przyrodniczy 9⁵⁰ Dom na głowie – serial 10²⁵ Naturalnie zakręcenie 11⁰⁰ Made in Poland 11⁴⁰ Galeria – serial 12⁰⁵ Bulionerzy – serial 12²⁵ Łamigłówka 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Ranczo(2) – serial 14¹⁰ Kulturalni PL 15⁴⁰ Smaki polskie 16⁰⁰ Złotopolscy 16³⁰ Alchemia zdrowia i urody 16⁵⁵ Galeria – serial 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ Łamigłówka 17⁵⁵ Bulionerzy – serial 18³⁰ Encyklopedia II wojny światowej 18⁵⁵ Czas honoru – serial 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁰ Łamigłówka 20⁵⁰ Ja wam pokażę! – serial 21⁴⁵ Polonia w Komie 22⁰⁰ Polonia 24 22⁴⁵ Komisarz Alex(2) – serial 0³⁰ Felieton 0⁴⁵ Galeria – serial 1¹⁰ Łamigłówka 1¹⁵ Dom na głowie – serial 1⁴⁵ Dobranocka

WTOREK 26 SIERPNI

9²⁰ Polonia w Komie 9³⁰ Król Maciuś I 9⁴⁰ Notatnik przyrodniczy 9⁵⁰ Rodzina Leśniewskich – serial 10²⁵ Dzika Polska – serial 11⁰⁰ Polonia 24 11⁴⁰ 2 strony medalu – serial 12⁰⁵ Bulionerzy – serial 12²⁵ Łamigłówka 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Londyńczycy – serial 13⁴⁵ Dok. 14⁴⁵ Koncert 15⁴⁰ Smaki polskie 16⁰⁰ Złotopolscy 16³⁰ Polskie wakacje 16⁵⁵ 2 strony medalu – serial 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ Łamigłówka 17⁵⁵ Bulionerzy – serial 18³⁰ Encyklopedia II wojny światowej 18⁵⁵ Czas honoru – serial 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁰ Łamigłówka 20⁵⁰ 4 władza – serial 21⁴⁵ Polonia w Komie 22⁰⁰ Polonia 24 22⁴⁵ Fatszerze powrót sfory(2) – serial 0⁴⁵ 2 strony medalu – serial 1¹⁰ Łamigłówka 1¹⁵ Rodzina Leśniewskich – serial 1⁴⁵ Dobranocka

ŚRODA 27 SIERPNI

9²⁰ Polonia w Komie 9³⁰ Król Maciuś I 9⁵⁰ Jabłka – film 10²⁵ Dzika Polska – serial 11⁰⁰ Polonia 24 11⁴⁰ 2 strony medalu – serial 12⁰⁵ Bulionerzy – serial 12²⁵ Łamigłówka 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Ja wam pokażę! – serial 13⁵⁰ Studio Wschód 14²⁵ Okrasa łamie przepisy 14⁵⁵ Koncert 16⁰⁰ Złotopolscy 16³⁰ Wilnoteka 16⁵⁵ 2 strony medalu – serial 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ Łamigłówka 17⁵⁵ Bulionerzy – serial 18³⁰ Encyklopedia II wojny światowej 18⁵⁵ Odjazd – serial 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁰ Łamigłówka 20⁵⁰ Pogoda na piątek – serial 21⁴⁵ Polonia w Komie 22⁰⁰ Polonia 24 22⁴⁵ Oficerowie(2) – serial 0⁴⁵ 2 strony medalu – serial 1¹⁰ Łamigłówka 1¹⁵ Jabłka – film 1⁴⁵ Dobranocka

CZWARTEK 28 SIERPNI

9²⁰ Polonia w Komie 9³⁰ Król Maciuś I 9⁵⁰ Żegnaj Rockefeller – serial 10²⁵ Dzika Polska – serial 11⁰⁰ Polonia 24 11⁴⁰ 2 strony medalu – serial 12⁰⁵ Bulionerzy – serial 12²⁵ Łamigłówka 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ M jak miłość – serial 13⁴⁵ Pogoda na piątek – serial 14⁴⁵ Koncert 15⁴⁰ Smaki polskie 16⁰⁰ Złotopolscy 16³⁰ Klimaty i smaki 16⁵⁵ 2 strony medalu – serial 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ Łamigłówka 17⁵⁵ Bulionerzy – serial 18²⁵ Encyklopedia II wojny światowej 18⁵⁵ Odjazd – serial 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁰ Łamigłówka 20⁵⁰ Komisarz Alex – serial 21⁴⁵ Polonia w Komie 22⁰⁰ Polonia 24 22⁴⁵ Oficerowie – serial 23⁴⁰ Atak Hitlera na Polskę – dok. 0⁴⁵ 2 strony medalu – serial 1¹⁰ Łamigłówka 1¹⁵ Żegnaj Rockefeller – serial 1⁴⁵ Dobranocka

PIĄTEK 29 SIERPNI

9²⁰ Polonia w Komie 9³⁰ Król Maciuś I 9⁴⁰ Notatnik przyrodniczy 9⁵⁰ Bajki Pana Bałagana 10²⁵ Dzika Polska – serial 11⁰⁰ Polonia 24 11⁴⁰ 2 strony medalu – serial 12⁰⁵ Bulionerzy – serial 12²⁵ Łamigłówka 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ M jak miłość – serial 13⁵⁰ Komisarz Alex – serial 14⁴⁵ Latoteka 15⁴⁰ Smaki polskie 16⁰⁰ Złotopolscy 16³⁰ Błękitne wakacje 16⁵⁵ 2 strony medalu – serial 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ Łamigłówka 17⁵⁵ Bulionerzy – serial 18²⁵ Encyklopedia II wojny światowej 18⁵⁵ Odjazd – serial 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁰ Łamigłówka 20⁵⁰ Na dobre i na złe – serial 21⁴⁵ Polonia w Komie 22⁰⁰ Polonia 24 22⁴⁵ Operacja Himmler – dramat 0¹⁰ Rozrywka 0⁴⁵ 2 strony medalu – serial 1¹⁰ Łamigłówka 1¹⁵ Bajki Pana Bałagana 1⁴⁰ Dobranocka

SOBOTA 30 SIERPNI

8⁵⁵ Polonia 24 9³⁰ Polonia w Komie 9⁴⁵ Błękitne wakacje 10¹⁰ Serial 11⁰⁰ Crimen – serial 12⁰⁵ Łamigłówka 12¹⁵ Pamiętaj o mnie 12³⁵ Małopole czyli świat – serial 13³⁰ Maktowicz w podróży 14⁰⁰ Na dobre i na złe – serial 15⁰⁰ Rozrywka 16⁰⁰ Kulturalni PL 17⁰⁰ Słownik polsko@polski 17²⁵ Łamigłówka 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ M jak miłość – serial 18⁵⁰ Londyńczycy – serial 19⁴⁰ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁵ Rozrywka 21³⁵ Pamiętaj o mnie 22⁰⁰ Polacy tu i tam 22⁴⁰ Niemcy – dramat 0³⁰ Rozrywka 0⁴⁵ Łamigłówka 0⁵⁰ M jak miłość – serial 1⁴⁰ Dobranocka

NIEDZIELA 31 SIERPNI

9¹⁰ Łamigłówka 9²⁰ Tajemnica Sagali – serial 9⁵⁵ Ziarno 10³⁰ Pamiętaj o mnie 10⁴⁵ Pod Tatrami 11⁰⁰ Msza Św. – kościół św. Brygidy Gdańsk 13²⁰ Noce i dni – serial 14¹⁵ Rozrywka 15⁰⁰ Niemcy – dramat 16⁵⁵ Made in Poland 17²⁵ Łamigłówka 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ M jak miłość – serial 18⁴⁵ Dokument 19¹⁵ Błękitne wakacje 19⁴⁰ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁵ Ranczo – serial 21⁴⁰ Moja nowa droga 22³⁰ Pamiętaj o mnie 22⁴⁵ Pod Tatrami 23⁰⁰ Noce i dni – serial 0⁰⁵ Co tu jest grane? 0³⁰ Polskie wakacje 0⁴⁵ Łamigłówka 0⁵⁰ M jak miłość – serial 1⁴⁰ Dobranocka. □

Refleksje o Polsce w... Piekło

str. 3

A photograph of a dirt road winding through a dense forest of tall, leafy trees. The ground is covered in fallen leaves and patches of grass. In the center of the image, a white rectangular sign with a black border is mounted on a black post. The sign has the word "Piekło" written on it in a bold, black, sans-serif font. The background shows a path leading deeper into the woods, with a small building visible in the distance through the trees.

Piekło